Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 212 (7. 001) 1989 йил 16 сентябрь, шанба Баҳоси 3 тийин

Тонгги газеталарда

⊙ СССР Давлат хавфсизлик комитети Чегара қўшинларининг сиёсий бошқармаси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг СССР Давлат Хавфсизлик комитети Чегара қўшинларининг ҳарбий кенгашларига, сиёсий органларига, командирлари, сиёсий ходимлари ва бутун шахсий составига йўллаган табриги эълон қилинган.

⊙ «Белоруссия ССРнинг 1990 йилдан ўзини ўзи бошқариш ва ўзини ўзи молиявий таъминлаш асосида хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтишига доир биринчи навбатдаги тадбирлар тўғрисида» СССР Министрлар Советининг қарори берилган.

⊙ Александр Викторенко билан Александр Серебровнинг «Мир» комплексидаги иш программасига кўра икки кун давомида илмий аппаратлар қайта ишлатиб кўрилди, монтаж қилинди ва ҳаёт таъминоти системасидаги айрим элементлар алмаштирилди, деб хабар беради учишни бошқариш маркази.

Поездни электровоз бошқаради

Ўрта Осиё темир йўлининг навбатдаги участкасини электрлаштириш тугалланди. Тошкентдан Сирдарё станциясига қадар юк поездлари ҳаракатини таъминлайдиган линияга ўзгарувчан ток уланди. Айни бир пайтда Далагузардаги кичик станция фойдаланишга топширилди.

Маълумки, пассажир электр поездлари бу йўлдан кўп вақтдан буён қатнамоқда. Энди эса электрлаштирувчилар линияни ўзгарувчан токка улашлари қудратли магистрал электровозларидан фойдаланишга имкон беради. Тошкент яқинидаги Ўзбекистон станциясида бундай электровозлар учун махсус депо қурилган.

Темирйўлчилар йўлни Ховос станциясигача электрлаштиришлари керак.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг бўлажак пленуми олдидан

Фикрингиз қандай?

Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар бошланди. Йилнинг асосий йиғилишларида бажарилган ишлар жиддий, принципиал равишда муҳокама қилинмоқда, ҳар бир коммунистнинг қайта қуришга, бутун ҳаётимизни янгилашга қўшган ҳиссаси аниқланмоқда.

Ҳамма ўз бурчини сидқидилдан бажараяптими? Ҳамма ташаббус кўрсатаяптими, камчиликларга нисбатан муросасиз бўлаяптими? Шу ва бошқа масалалар муҳокамасининг якуни тарзида амалий ҳаракатларнинг аниқ программаси ишлаб чиқилиши лозим.

1989 йилнинг ноябрь ойида Тошкент шаҳар партия комитетининг пленумини ўтказиш, унда шаҳар партия комитети бюросининг қайта қуриш вазифаларининг бажарилишини таъминлашга доир иши тўғрисидаги ҳисоботини тинглаш, янгиланиш жараёнини жадаллаштиришнинг аниқ тадбирларини ишлаб чиқиш режалаштирилмоқда.

Шак-шубҳасиз, талайгина ишлар қилинди ва қилинаяпти. Аммо айни вақтда қайта қуриш мураккаб йўллар билан бораётганини, баъзан қарама-қаршиликларга дуч келаётганини, айрим жойларда эса мутлақо кўзга ташланмаётганини ҳар биримиз кўриб турибмиз. Капитал қурилишидаги ишларнинг аҳволи сусткашлик билан яхшиланяпти. Ижтимоий масалаларни ҳал этишда ҳам жузъий камчиликлар бор: уй-жойлар қурилиши, халқ истеъмоли моллари билан таъминлашдаги аҳвол мушкуллигича қолаяпти.

Янгилик сари бурилиш осон кечаётгани йўқ. Ўртоқ М. С. Горбачев шу йил 10 сентябрь куни Марказий телевидение орқали сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, истеъмол бозоридаги кескинлик ҳам, миллатлараро муносабатлардаги можаролар ҳам, ижтимоий онгдаги социализмни янгилаш, бузилишларни бартараф этиш билан боғлиқ бўлган қийин, баъзан эса ҳатто оғир жараёнлар ҳам — ҳаммаси бир тугунни ташкил этган.

Шаҳар партия ташкилотлари ва комитетларининг янги шароитлардаги ишини таҳлил қилар эканмиз, уларнинг кўпчилиги раҳбарликнинг сиёсий усулларини суст эгаллаётганлигини, ҳамон хўжалик-бошқарув вазифаларини ўз зиммаларига олаётганликларини қайд этмай бўлмайди. Улар ҳамма нарсани қамраб олишга,ҳамма нарсага ўз муносабатларини билдиришга ҳаракат қилиб, кундалик юмушлар ичида кўмилиб кетишади, кўпинча совет ва хўжалик органлари ҳал этиши лозим бўлган масалалар билан шуғулланишади, келажакни эътибордан четда қолдиришади.

Раҳбарларнинг бир қисми сўзда янгиликни, эски қолипларнинг бузилишини ёқласалар ҳам, амалда эски йўлдан четга чиқишдан, мустақиллик ва ташаббус кўрсатишдан қўрқадилар, ҳар соҳада юқоридан кўрсатма берилишини кутиб, ярамас практикани давом эттирадилар. Ваҳоланки, сўнгги вақтларда кўпгина корхоналарда, ташкилотлар ва муассасаларда интизом, тартиб билан боғлиқ, хўжасизликка қарши кураш билан боғлиқ масалалар кескин бўлиб турибди. Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар хўжалик юритишнинг янги усулларига ўтаётган бир шароитда бунга асло чидаб бўлмайди, бунинг демократияга ҳеч қандай алоқаси йўқ.

Меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлаётган уй-жойларнинг паст сифат билан қурилиши, шаҳар транспорти ишидаги узилишлар, қониқарсиз медицина хизмати, маиший хизмат, совет савдоси қоидаларининг бузилишлари бизнинг қайта қуришга раҳбарлик борасидаги камчиликларимизни кўзгудагидек акс эттиради.

Экономикадаги ва сиёсий ҳаётдаги туб ўзгаришлар шароитида мафкуравий ишларнинг характерини ўзгартириш — алоҳида масала.

Умуман, бугунги кунда барча меҳнат коллективларида қайта қуришни амалга ошириш, йиғилиб қолган муаммоларни ҳал этиш бўйича амалий ишларни ҳар томонлама кучайтириш лозим. Бу ишда ўртоқ М. С. Горбачевнинг ибораси билан айтганда, жамиятнинг бирлаштирувчи, унинг етакчи кучи сифатидаги партиянинг роли беқиёсдир. Шунинг учун ҳатто айрим партия комитетлари, айрим коммунистлар шаънига танқид баён этилаётган пайтда ҳам, жумладан шаҳар, район партия комитетларининг қайта қуриш жараёнларига раҳбарлик борасидаги масъулияти ва фаоллиги пасайиши эмас, аксинча ошиб бориши, ҳар бир кишининг нуқтаи назарига нисбатан талабчанлик кучайиши лозим.

Шаҳар партия комитети пленумида ўз фаолиятини айнан шу нуқтан назардан принципиал баҳолаши, етилган масалаларни ҳар томонлама ва чуқур кўриб чиқиши керак.

Шаҳар партия комитети, унинг бюроси аъзолари, секретарлари жиддий ва муфассал суҳбатга тайёргарлик кўра бориб, партия фаолларининг кенг доираси билан, **меҳнат коллективларининг вакиллари билан учрашиш, шаҳар партия ташкилотида рўй бераётган ўзгаришлар ҳақида уларнинг фикрларини чуқур ўрганиш ниятидалар.**

Шаҳримизда қайта қуриш қандай бораяпти? Унинг кенгайишига нималар тўсқинлик қилаяпти?

Партия комитетларининг ишида қандай ижобий жиҳатлар пайдо бўлди, уларнинг жузъий нуқсонлари нималардан иборат?

Қайта қуришга раҳбарлик борасидаги шаҳар партия комитетининг фаолиятини яхшилаш учун нималар қилиш керак?

Шу ҳақдаги барча коммунистлар ва партиясизларнинг, барча шаҳар аҳолисининг фикри пленумга тайёргарлик кўришда диққат билан ўрганилади.

Ўз мулоҳазаларингиз, таклиф ва истакларингизни 33-76-06, 33-05-15 телефонлари орқали Тошкент шаҳар партия комитетига маълум қилишингиз ёки ёзма равишда «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциясига йўллашингиз мумкин.

Бу ишчи ўз меҳнатидан мамнун. Унинг Тошкент асбобсозлик заводида ишлаётганига ўн уч йилдан ортиқ вақт бўлди. Ҳозир Зуҳра Алиева деталлар тайёрлаш бўйича цехининг энг яхши ишчиларидан биридир.

Т. Каримов сурати.

Касаба союзлари: *ҳисобот ва сайловлар*

Комитет иш услубини ўзгартиради

Ўзбекистон касаба союз ташкилотларида ҳисобот-сайлов даври бошланди. Йиғилишлар ва конференцияларда қайта қуришнинг мураккаб даврида союзларнинг янги вазифалари муҳокама қилинмоқда. Касаба союзларнинг асосий вазифаси — меҳнаткашлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга кўп эътибор берилмоқда.

«...Бўридай ғажирдим бюрократизмни» — Қўйлиқдаги темир-бетон кўприк конструкциялари заводининг дарвозаси тепасига шундай плакат осиб қўйилган эди. Корхонада бўладиган касаба союз конференциясига келаётган кишиларга шоирнинг бу машҳур сўзлари муайян бир кайфият бағишларди.

Конференция одатда бир неча соатлаб давом этадиган зерикарли мажлислардан бутунлай фарқ қиларди. Касаба союз комитети раиси Ж. В. Вердиеванинг уч йиллик иш фаолиятини атрофлича тасвирлаб берган ҳисобот маърузасигина авалги анъаналарни эслатарди, холос. Ишчиларнинг ошкора ва амалий нутқларида касаба союз ташкилоти фаолиятининг салбий ва ижобий томонлари таҳлил этилди. Энг муҳими, деб тан олишди нотиқлар, касаба союз комитети янги состави сайланганидан бери яхшилик сари анча ўзгаришлар бўлди.

— Касаба союз комитети ўлда-жўлда қолиб кетган социал муаммоларни ҳал этиш, соғлиқни муҳофаза қилиш, коллектив шартнома бандлари масалалари билан шуғулланди, — дейди Ж. В. Вердиева. — Корхона ҳовлиси ва цехларини ободонлаштириш мақсадида бир неча марта шанбалик ўтказдик. Маъмуриятдан вентиляция қуриб беришни талаб қилдик. Биз тузган махсус комиссия меҳнат қонунларига, айниқса хотин-қизлар ва ёшларга тааллуқли меҳнат қонунларига риоя этиш юзасидан мунтазам равишда комплекс текширувлар ўтказди. Соғломлаштириш комплексини барпо этишга киришдик. Касаба союз комитети меҳнат коллективи кенгаши билан биргаликда қарор қабул қилди. Бу қарорга биноан хотин-қизлар саломатлиги хонаси очилади. 7,5 минг сўмлик спорт анжомлари сотиб олдик.

Қўйлиқ темир-бетон кўприк конструкциялари комбинати авваллари шаҳардаги энг чанг босган корхоналардан ҳисобланарди. Энди бу ер озода, атроф кўм-кўк. Цехларда ҳам худди шундай тартиб ҳукмрон. Рўй берган ўзгаришлар тез орада заводнинг ишлаб чиқариш фаолиятига ҳам таъсир қилди.Одамлар тартиб-интизомга бўйсунадиган, яхшироқ ишлайдиган, камроқ касал бўладиган бўлишди. Тўғри, музокараларда танқидий фикрлар ҳам айтилди: нима сабабдан соғлиқни сақлаш пункти ишламаяпти? Жавоб залда ўтирган кишиларни узоқ ўйлашга мажбур этди. Завод хўжалик ҳисобига ўтди, энди меҳнат коллективи кенгаши ва касаба союз комитети корхонанинг «ўз» тиббий ходимларини ушлаб туришга қурби етадими-йўқми масалани ҳал қилиши керак.

— Афсуски, касаба союз комитетига ҳали ҳам истеъмолчилик нуқтаи назаридан ёндашмоқдалар, — дейди Ж. В. Вердиева. — Биздан доимо ё уни, ё буни сўрашади. Тўғри, имкониятимиз борича ёрдам берамиз: даволаш-соғломлаштириш масканларига, туристик саёҳатларга йўлланмалар, кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам, квартиралар ва боғҳовлилар, енгил автомашиналар беряпмиз. Норозилар йўқдек кўринган эди. Лекин социал соҳада бўлаётган ўзгаришлар, айниқса, қандайдир фойдали ишга ўз меҳнат улушини қўшиш ҳақида гап кетганда, одамлар ҳозирча тепса-тебранмас бўлиб турившибди. Касаба союз ишини қайта қуришга асосий тўсиқ — лоқайдлик ҳалақит беряпти.

Касаба союз комитетининг янги раисига сайлов кўп номзод кўрсатиш асосида ва очиқ овоз бериш йўли билан ўтказилди. Коллектив бу лавозимга яна Ж. В. Вердиевани сайлади. Касаба союз комитетига сайлов янгичасига бўлди: касаба союз комитетининг ўн уч аъзоси ва уларнинг беш рақиби — касаба союз комитети аъзолигига номзодлар сайланди. Қайси бир комиссия ишда сусткашлик қилса, завод касаба союз ташкилотининг обрўси ва жанговарлиги пасаймаслиги учун шу заҳотиёқ уни алмаштиришади.

Ҳамкорлик тўғрисида протокол имзоланди

Бразилия Федератив Республикаси Сеара штатининг делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлди.

14 сентябрь куни Тошкентда «Ўзбекистон ССР билан Сеара штати ўртасида ҳамкорлик доирасини кенгайтириш тўғрисидаги режалар протоколи»ни имзолаш маросими бўлди. Ўзбекистон ССР ҳукумати номидан бу ҳужжатни республика Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Сеара штати ҳукумати номидан губернатор Тассо Рибейро Жерейссати имзоладилар.

Мазкур протокол амалий алоқаларни мустаҳкамлаш, делегациялар айирбошлаш учун, қишлоқ хўжалик ва ирригация, геология, соғлиқни сақлаш соҳасида ўзаро фойдали шартларда биргаликда фаолият учун кенг имкониятлар очади. Масалан, Ўзбекистон ССР 1990 йилдан бошлаб Бразилия штатига пахта етиштириш учун 500 гектар ерни ўзлаштиришда ёрдам беради. Лойиҳа ишларидан тортиб кўпдан-кўп объектларни қуриб битказиб топширишгача бўлган юмушларнинг барчасини Ўзбекистон мутахассислари мустақил бажарадилар. Бундан ташқари, улар барча технология жараёнларини йўлга қўйиш, маҳаллий деҳқонларнинг эса ўзига хос агротехника усулларини эгаллашларида ёрдам берадилар.

Бразилия томони эса ер ажратиб бериш, сув, электр энергия билан таъминлаш ва мўлжалланаётган ишга оид бошқа инфраструктура ишларини бажаришни, маҳаллий харажатларни маблағ билан таъминлашни ўз зиммасига олибгина қолмай, Ўзбекистон ташкилотлари қилган харажатни қоплаш учун республикамизга товарлар, ускуналар етказиб беради.

Ўзбекистонда сўнгги йилларда ўсимликларни ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методлари кенг ривожланди. Бу Бразилия савдо-саноат доираларининг назарига тушди. Протоколга келгуси йилдаёқ Сеара штатидаги илмий-тадқиқот марказида биотехнология лабораторияси очишда техникавий ва технологик ёрдам бериш тўғрисида таклиф киритилди.

Иккала томон битим имзоланаётганида фақат моддий фойданигина ўйлашгани йўқ. Соғлиқни сақлаш соҳасида ишлаётган илмий ходимларнинг бир-бирлари ҳузурига ташрифи мамлакатларимиздаги орттирилган энг яхши тажрибани баҳам кўришга, шундай қилиб одамларга медицина хизмати кўрсатиш даражасини кўтаришга ёрдам беради. Тошкент давлат университети ва Сеара штати университети студентлари бир-бирларининг билим даргоҳларида таълим оладилар, ўзбекистонлик йигит-қизлар бир неча йил мобайнида «Португалия филологияси» фани юзасидан тажриба ўрганадилар, бразилияликлар эса биология, физика, геологиядан сабоқ оладилар. Бу, албатта, бир-бири билан яхшироқ ҳамжиҳатлик қилишга ёрдам беради ва келажакда алоқаларнинг яна ҳам кенгайишига хизмат қилади.

Имзоланган протоколда спорт делегацияларини, профессионал ва ҳаваскор артистлар коллективларини, маданият намояндаларини айирбошлаш ҳам кўзда тутилган. Томонлар 1991 йилда Сеара штатида Ўзбекистон ССР маданият кунларини, 1992 йилда эса республикамизда штат маданияти кунларини ўтказиш ниятлари борлигини тасдиқладилар.

Биргаликдаги протоколни имзолаш маросимида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

15 сентябрь куни Бразилия Федератив Республикаси Сеара штатининг делегацияси Тошкентдан жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

- Янгиликлар
- Воқеалар
- Хушхабарлар

Чет элга боришади

⊙ **ЎТГАН ўқув йилида Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти талабалари фанлар бўйича ўтказилган олимпиадаларда фаол қатнашиб, қувончли натижаларни қўлга киритган эдилар.**

Француз тили мутахассислиги бўйича республика билимлар синовида Р. Тойчинов ўз истеъдодини намойиш этди. У барча саволларга тўлиқ жавоб бериб, биринчи ўринни эгаллади. Ана шу муваффақияти учун ёз пайтида бепул йўлланма билан Франция сафарида бўлиб қайтди.

Немис тили мутахассислигини эгаллаётган Э. Хутубуев билан Е. Масликовалар ҳам беллашувда билимдонлар қаторидан ўрин олдилар. Улар Германия Федератив республикасида бир ойлик стажировка ўташ ҳуқуқини қўлга киритишди. Шунингдек, инглиз тили олимпиадасида инглиз тили факультетининг талабаси О. Боровиков фаоллик кўрсатди.

Олий ўқув юрти маъмурияти томонидан ўз ихтисослигини пухта эгаллаётган бу ёшларга мукофотлар тантанали равишда топширилди.

А. АЛИЕВ.

Отахонлар чойхонаси

⊙ **«ПРАВДА ВОСТОКА» кўчасида ўзбек классик меъморчилиги асосида ветеранлар чойхонаси бунёд этила бошлади.**

—Бу ерда ҳамма нарса мавжуд бўлади. —дейди биз билан суҳбатда шаҳар умумий овқатланиш бош бошқармасига қарашли 2-хўжалик ҳисобидаги ремонт-қурилиш бошқармаси катта прорабы Р. Ғозиев. — Чойхонанинг ичи ҳам ганч ва бошқа безаклар билан безатилади. Шунингдек, отахонлар маданий ҳордиқ чиқариш, гурунг қилишлари учун зал ҳам бўлади. Қувончли томони шундаки, чойхона шундоққина республика ветеранлар кенгаши биноси ёнида бунёд этилмоқда.

Қурилиш ишлари учун 250 минг сўмлик капитал маблағ ажратилган.

О. ДИЛМУРОДОВ.

Бежирим ва сифатли

⊙ **АБРАЗИВ комбинатида тайёрланаётган маҳсулотлар бежирим ва сифатлилиги билан ҳамиша ажралиб туради.** Шунинг учун ҳам корхонада тайёрланаётган кенг истеъмол буюмларига талаб тобора ортиб бормоқда.

Корхона чиқинди маҳсулотлардан турли буюмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Бунинг учун махсус участка ташкил этилган бўлиб бу ерда ўз касбининг усталари меҳнат қилишади. Унинг фаоллиги натижасида меҳнатлари самарали бўлмоқда. Бир кунда олти минг ўрнига 8,5 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилмоқда. Коллектив асосан дурадгорликка ишлатиладиган турли ҳажмдаги ошхона ва рўзғор буюмлари тайёрламоқда.

Бу ерда қуюв-пиширув цехи энг илғор участкалардан бири ҳисобланади. Цех азаматлари ўтган ойда пландан ташқари 14 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди.

Буюртма бажарилди

⊙ **ТОШКЕНТ тўқимачилик машинасозлиги заводининг экспорт бўлими.** Бу ерда ер юзидаги бир қатор мамлакатлардан олинаётган буюртмалар қандай бажарилаётганлиги назорат қилиб борилади. Бўлимдаги картада экспорт ишлари яққол акс эттирилган. Тошкент шаҳридан кўпгина мамлакатлар томон тортилган чизиқлар корхона машиналари ўша жойларга ҳам етиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Яқинда корхона машинасозлари Афғонистон Республикасининг буюртмаси бўйича у ерга бир туркум «Р—192—5» ростлаш машиналарини юборган эдилар. Куни кеча машинасозлар Корея Халқ Демократик Республикасига «П—76—5 М6» маркали машиналардан бир туркум жўнатиб дўст мамлакат буюртмасини адо этдилар.

Шунингдек, Индонезия ва Бангладеш мамлакатларида ҳам корхонанинг тўқимачилик машиналарига бўлган қизиқиш ортиб бормоқда.

Хотира китоби

⊙ **АЙНИ кунларда Ўзбекистон пойтахтида, шунингдек, область ва шаҳарларда Бутуниттифоқ ва республика «Хотира китоби»ни чоп этишга тайёргарлик кўриляпти.** Унда Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлганлар ва номнишонсиз, беиз йўқолганларнинг исмлари қаламга олинади.

Бу кўп меҳнат талаб қилувчи масъулиятли ишдир. Олдинда ҳали рўйхатни тузиш ва китобни бадиий жиҳозлаш вазифалари турибди. Амалга оширилиши зарур бўлган ишлар катта маблағ талаб этади.

Совет тинчлик фондининг Бутуниттифоқ правлениеси Ўзбекистон бўлимига бу мақсадлар учун 228 минг сўм ажратди. Маблағнинг бир қисми Тошкент уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашига ўтказилади.

М. САВЕЛЬЕВ.

Бир йўла иккита уй

⊙ **ГУЛИСТОН массивида бирйўла фойдаланишга топширилган иккита янги экспериментал уйга 32 оила кўчиб ўтди.** Чилонзор районидаги бу кенжа массивда ҳозир уй-жой қурилиши ой сайин қизғин паллага кирмоқда. 153-қурилиш тресты бинокорлари ҳамшаҳарларимизнинг муҳим социал соҳага бўлган эҳтиёжини қондиришдан куч-ғайратларини аяшмаяпти. Уларнинг меҳнатлари туфайли бир ярим йил ичида ишга туширилган йигирмадан зиёд тўрт қаватли ғиштли уй массивга алоҳида кўрк бағишламоқда.

Яқин ҳафталар ичида қурувчилар яна иккита янги уйнинг калитларини ҳамшаҳарларимизга топширишади.

А. РУСТАМОВ.

Марҳамат, ҳамшаҳарлар

МУЗЕЙГА...

⊙ **ХАЛҚЛАР дўстлиги музейининг фойеси шу кунларда тошкентликлар ва ва шаҳримиз меҳмонлари билан гавжум.** Бу ерда 14 сентябрь куни очилган кўргазма экспонатларини амалий санъат шайдолари мароқ билан томоша қилмоқдалар. Бу кўргазмани Корея Халқ Демократик Республикасидан олиб келишган.

— Ишончимиз комилки, — деди делегация раҳбари, КХДРнинг китоблар, суратлар ва амалий санъат буюмлари ишлари бўйича комитети Бош бошқармасининг бошлиғи Ли Ен Сун, — кўргазмамиз мамлакатларимиз ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлашда янги қадам бўлади, бу тошкентликларга бизнинг халқимизнинг маданияти, маънавий ҳаёти билан яқиндан танишиш имконини беради.

Дарҳақиқат, ушбу кўргазма мамлакатнинг шу куни тўғрисида кенг маълумот беради, кўргазмага ташриф буюрганларни тасвирий ва амалий санъат усталарининг маҳорати билан таништиради.

Кўргазмага 240 дан зиёд матбаа маҳсулотлари қўйилган. Булар илмий, иқтисодий, ижтимоий-сиёсий мавзудаги китоблар, бадиий адабиёт асарлари, кўплаб суратли альбомлардир.

Корея Халқ Демократик Республикаси амалий санъати буюмларининг кўргазмаси Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Тошкентдаги совет корейслари маданий марказини ташкил этиш бўйича ташкилот комитети томонидан ташкил этилган. У шу ойнинг охиригача давом этади. Ушбу кўргазмани ташкил этувчиларнинг гапларига қараганда кўргазма ёпилгандан сўнг унга қўйилган ва ҳамшаҳарларимизга ёқиб қолган буюмларни харид қилиб олиш мумкин.

СУРАТДА: кўргазма залида.

...ИСТИРОҲАТ БОҒИГА

⊙ **ТОШКЕНТ шаҳар Совети ижроия комитети маданият Бош бошқармаси, Тошкент шаҳрида уйғур маданий марказини ташкил этиш бўйича ташкилот комитети ҳамшаҳарларимиз ва Ўзбекистон пойтахти меҳмонларини эртага, 17 сентябрь куни Э. Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғига таклиф этадилар.** Бу ерда уйғур миллий таомлари байрами ўтказилади.

Маълумки, уйғур пазандаларининг ҳам доврўғи кенг ёйилган. Шу боисдан эртага маданият ва истироҳат боғига ташриф буюрадиган кишилар енг шимариб мазали таомлар тайёрлаган уйғур пазандаларининг овқатларини тановул қилишлари, шўх уйғур рақсларини кўришлари ва қўшиқларини эшитишлари мумкин. Уйғур миллий таомлари байрами соат 12 да бошланади.

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги

Мароқли лаҳзалар

⊙ Сиэтлдаги лайксайд-скул мактабларидан бирининг бир группа ўқувчилари ва ўқитувчилари «АҚШ—СССР. Ўрта мактабларнинг академик ҳамкорлиги» программаси доирасида қарийб ўн кун мобайнида шаҳримиздаги 17-мактабда меҳмон бўлиб туришди. Ана шу ўқув муассасасининг талабалари Москвадаги 20-мактаб ўқувчилари билан дўст тутунишган. Улар худди шундай дўстона алоқаларни эндиликда тошкентлик ўқувчилар билан ўрнатишди.

14 нафар америкалик ўқувчилар ўз мураббийлари—Хуген Мерилин, Том Долджер ва Дани Кар билан бирга дарсларда қатнашишар экан биз мактаб директори Лилия Раҳимовна Алиева билан суҳбатлашиб олишга улгурдик.

— Биз Сиэтлдаги икки мактаб — гарфид-скул ва новед-скул мактаблари билан кўп йилдан бери алоқа қилиб келамиз, — дейди Л. Р. Алиева. — Эндиликда лайксайд-скул мактабида ўқийдиган болалар ҳам бизнинг дўстимиз бўлиб қолишди. Шундай бўлиб қолдики, биз уларнинг келишидан бир кун аввал хабар топдик. Биз ҳаддан ташқари ҳаяжонланган эдик. Аммо бу уларни қабул қилиб олиш билан боғлиқ барча масалаларни тез ва оператив ҳал этишимизга ҳеч тўсқинлик қилгани йўқ. Барча америкаликлар тошкентликлар оилаларида истиқомат қилишди, бу уларга ниҳоятда маъқул бўлди. Улар ўзбек ва рус тили дарсларида қатнашишди, бизнинг болаларимиз инглиз тилини қандай ўрганишаётганини катта қизиқиш билан кузатишди. Шуни қўшимча қилмоқчиманки, бизнинг ўқувчиларимиз америкалик тенгдошлари билан ўзларини эркин ҳис этишди. Америкалик болалар ҳақида ҳам худди шундай дейиш мумкин. Оилаларда истиқомат қилиш, синфларда биргаликда шуғулланиш, қўшма тадбирларда иштирок этиш ана шунга хизмат қилмоқда.

...Дарс тугагани ҳақида қўнғироқ чалинганидан сўнг биз америкалик ўқитувчилар билан учрашдик. Улардан бири — Хуген Мерилин рус тилида жуда яхши гапиради. Яна бири — Дани Кар ҳам рус тилида гапира олади, фақат тез-тез ўз ҳамкасабаси ва юқори синф ўқувчиси Ғайрат Соиповнинг ёрдамига мурожаат этиб туради.

— Мактабларнинг ҳамкорлик программаси ва шу программа доирасидаги Совет Иттифоқи ўқитувчилари ва ўқувчилари билан учрашувлар бир-биримизни яхшироқ билиб олишимиз учун имкониятлар яратади,—дейди Дани Кар.—Биз бир-биримиз билан учраша олишимиз, бир-биримизга меҳмон бўлиб боришимиз жуда ажойиб.

Хуген Мерилин унинг фикрини қўллаб-қувватлайди ва шундай деб қўшимча қилади: «Биз болаларингиз инглиз тилини қандай ўрганишаётганини катта қизиқиш билан кузатаяпмиз. Улар жуда кўп нарсаларни билишади. Болаларингиз халқ ижодига мансуб америка қўшиқларини билиши бизни айниқса ҳайратда қолдирди. Қўғирчоқ театрининг томошаси ажойиб бўлди. Спектакль «қаҳрамонлари» ҳам инглиз тилида гапиришди. Буларнинг ҳаммаси мактабларингизда инглиз тилини ўрганиш пухта йўлга қўйилганлигидан далолат беради. Афсуски, бизнинг болаларимиз рус тилини билишмайди. Аммо бу камчиликни тузатса бўлади».

Дани Кар ҳам, Хуген Мерилин ҳам оилаларда истиқомат қилиш дўстлик ва ишончнинг янада мустаҳкамланишига аъло даражада хизмат қилмоқда, деб таъкидлашди. Уларга ўзбек оилаларидаги катталарга нисбатан бўлган ҳурмат ниҳоятда манзур бўлибди. Бундай ҳурмат авлоддан авлодга ўтиб келаётган яхши анъана ҳар қандай мақтовга лойиқ, деб ҳисоблашади улар.

Сиэтллик болаларнинг шаҳримизда бўлиш программасидан жуда кўп қизиқарли тадбирлар ўрин олганди. Ўзбек ҳамда рус қўшиқлари ва рақсларини ўрганиш, дўстлик кечалари, музейларни, театрларни, «Тинчлик» боғини зиёрат қилиш шулар жумласидан эди.

— Биз ҳеч бўлмаганда ҳар йили бир марта айирбошлаш программаси йўли билан Ўзбекистонга келиб туришни истаймиз, — дейишади америкалик ўқитувчилар. — Бу алоқаларимизнинг янада яқин бўлишига, демак дўстликка ҳам хизмат қилади. Мактаб ўқувчиларининг учрашувини ҳам халқ дипломатияси доирасидаги учрашув деса бўлади. Шундай экан биз бутун куч-ғайратимизни ана шундай учрашувлар тез-тез бўлиб туришига сафарбар этишимиз лозим. Фарзандларимизнинг дўстлашиши келажак авлодлар ўртасида ҳам ҳамдўстликнинг давом этиши гаровидир.

...Фотоаппаратлар орқали учрашув лаҳзалари муҳрланаётган суратлар олинмоқда. Турли тиллардаги суҳбатлар тинмайди. Менинг кўз олдимдан эса ўтган йилги байрам лавҳалари бир-бир ўтади. Ўшанда «Писчайлд» — «Тинчлик фарзанди» ташкилотининг болалари Тошкентга келишган эди. Улар тошкентлик мактаб ўқувчилари билан бирга «Тинчлик фарзанди» спектаклини саҳналаштиришган ва уни «Интурист» маданият-ахборот марказида, Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида қўйишганди. Уни юзлаб тошкентликлар — катталар ҳам, болалар ҳам кўришганди, ҳамма беҳад хурсанд бўлганди. Самимий дўстликка айланаётган танишув давом этмоқда.

Эльвира МУҲАМЕДОВА.

СУРАТЛАРДА: америкалик ўқувчи Фимеп Койнвоя ва тошкентлик саккизинчи синф ўқувчиси Нурилла Маҳмудов; сиэтллик ва тошкентлик ўқувчилар эсдалик учун суратга тушишяпти.

Р. Шарипов суратлари.

Ибратли ҳикоятлар

Оқибат

ЎТГАН замонда бир киши туяси билан кирачилик қилиб, зўрға тирикчилигини ўтказиб юрар экан. У айрим вақтларда катта савдо карвонларига қўшилиб, чет мамлакатларга ҳам борар экан. Кунларнинг бирида бепоён чўл ва адирларда савдо карвони тунги дамдан сўнг йўлга отланаётганда туячининг туяси йўқлиги маълум бўлибди. Туячи уни қидириб бир тепанинг орқа томонига ўтганда таажжуб воқеанинг гувоҳи бўлибди. Қарасаки, бир каламуш туянинг тумшуғига жиловланган узун арқоннинг учини тишлаб уни у ёқдан бу ёққа эргаштириб юрганмиш. Ҳайратланган туячи ўзини панага тортиб воқеани кузатибди. Туя кун бўйи каламушнинг кетидан эргашиб юраверибди. Каламуш эса улкан ҳайвоннинг унинг раъйига қараб иш юритаётганлигидан завқланиб, хурсандлигидан чийиллармиш. Туячи бу манзарани кўриб туя ўзидан минг маротаба кичик ва ожиз бир маҳлуқнинг кўнглини олишга ва суюнтиришга ҳаракат қилаётганлигини англабди. У ўз туясининг сабр-тоқати, камтарлиги ва беозорлигидан жуда мамнун бўлибди.

Ниҳоят, қоронғи тушиши билан каламуш арқонни ўз инига торта бошлаганда туя тумшуғи билан то инининг оғзига тақалгунча бораверибди. Шунда ҳам туя арқонни тортсам каламушнинг тиши зарарланиши мумкин, деб чўкка тушиб тураверибди. Бир вақт ин ичидан арқонни тортиш мумкин деган ишора сезилибди. Шундан кейингина туя орқасига тисланиб арқонни тортиб олиши билан бутун атрофни шуъла қоплабди. Ҳайратланган туячи югуриб бориб қараса арқоннинг учига боғланган ёнғоқдан каттароқ жавоҳир шуъла сочяпти. Буни каламуш туянинг меҳрибонлиги ва сабр-тоқатига жавобан қилган экан. Бу ажойиб ҳодисадан хабар топган подшоҳ туячи ва жавоҳирни саройга олдириб келтирибди. Бу ерда жавоҳир узоқ замонлардан бир подшоҳ томонидан сафарда йўқотилганлиги ва уни кўп подшоҳлар қидириб топа олмаганликлари маълум бўлибди. Жавоҳир шу даражада нодир ва қимматли эканки, бир нечта давлат хазиналарини жамлаганда ҳам унга тенг келмас экан.

Жавоҳир эвазига туячига совғалар беришибди, туяга алоҳида хона ва майдон ажратиб берилибди.

Қиссадан ҳисса. Айрим кишилар ўзидан кичикларга ва заиф кишиларга шафқатсизлик қилишни ўзларига эп кўрадилар. Улар бу ҳикоятдан ибрат олсалар кони фойда бўлур эди. Ҳаёт чорраҳаларида сабр-тоқатли бўлиш фойдадан холи эмас.

Енгилиш

КУНЛАРНИНГ бирида бозорда тўсатдан подшоҳ пайдо бўлиб «Енгилдим, енгилдим», деб овозини борича шовқин-сурон қилиб у ёқдан бу ёққа юраверибди. Ниҳоятда ҳайратланган халойиқ ҳеч нарсага тушунмай подшоҳнинг кетидан у ёқдан бу ёққа юраверишибди. Пировардида подшоҳ толиқиб чойхонага кириб чой буюрибди. Шунда бир донишманд киши подшоҳдан сўрабди:

— Подшоҳим, мана бу қаршингизда тўпланган халойиқ таажжубда. Биз биламизки сиз ўттиз йилдирки тахтда ўтирибсиз, урушларда бирор маротаба енгилганингизни билмаймиз. Сиз қудратли давлат барпо этган подшоҳ сифатида шуҳрат қозонгансиз. Буни ҳамма яхши билади.

— Гапларингиз тўғри, — дебди подшоҳ. — Лекин кейинги вақтларда мен давлатни бошқариш ўрнига ичкиликка муккамдан тушиб кетибман. Натижада оилам ва сарой аҳлларининг жонига шу даражада тегибманки, улар бугун мени тахтдан маҳрум қилишди ва кўчага ҳайдаб юборишди. Шундагина ичкилик мени енгганлигини ва шарманда қилганлигини англадим. Узоқ вақтлар давомида не машаққат ва куч-ғайрат билан қўлга киритган ғалабалар ва ҳокимият осонгина қўлимдан чиқиб кетди. Айниқса, хотиним ва фарзандларимнинг мендан юз ўгирганлигига ҳеч чидай олмайман. Чуқурроқ ўйласам уларда ҳам айб йўқ, ҳаммасига ўзим жавобгарман. Ким менга ичманг, оқибати яхши бўлмайди, деб маслаҳат қилса, душманим деб билдим. Ҳатто бу ишда менга қатъийлик кўрсатган хоҳ оила аъзоларим, хоҳ сарой амалдорлари бўлсин барибир зиндонга ташлайбердим, дарра билан урдирдим. Бу ҳам майли-я, умрида шаробни оғзига олмаган кишиларни ичишга мажбур қилдим. Оқибатда атрофимга ичкилик ва маишатга берилган кишилар тўпланиб олишди. Мамлакатда ўзбошимчалик ва талон-тарож авжига чиқди. Ҳеч ким мени назарписанд қилмай қўйди. Шу тариқа ичкилик мендай қудратли подшоҳни енгди ва шарманда қилди.

— Хўп бўлар иш бўлибди, нима учун энди сиз бозорда ўз сирингизни ошкор қилиб юрибсиз? — дебди донишманд.

— Тўғри, бу ишим шармандалик, холос. Лекин одамлар билиб қўйсинки, мендек қанчадан-қанча қўшинга, мол-мулкка ва тахтга эга бўлган подшоҳ ичкиликдан енгилганидан кейин оддий одамларнинг ундан енгилиши ҳеч гап эмас. «Туяни шамол учирса, эчкини осмонда кўр», деган мақол бежиз айтилмаган. Мен халойиққа ибрат бўлсин деб шундай иш қилдим.

Профессор

Ҳамид ЗИЕЕВ тайёрлаган.

Ён дафтарга

Мўъжизалар оламида

⊙ Ҳаёт қонунларини табиат ўргатади.

⊙ Табиат мўъжизалардан иборат, у яратади ва ҳайратга солади.

⊙ Табиатни севганнинг қалби пок бўлади.

⊙ Ер — хазина, сув — олтин.

⊙ Табиат ҳақиқатчи, унга қарши бориб бўлмайди.

⊙ Табиатсиз — гўзаллик йўқ.

⊙ Ўсимликлар ва қушлар — табиатнинг безаги.

⊙ Табиат — аридан асал ундирган.

⊙ Табиат неъматларини исроф қилиш — гуноҳ.

⊙ Табиатга қилинган бир саховат — ўн ҳисса бўлиб қайтади.

Матлуба УЛУҒОВА.

Шанба оқшомида

«СИЗ ҚАЙСИ ФАСЛНИ ЁҚТИРАСИЗ?» деган саволга кўпчилик шоша-пиша: «Баҳорни яхши кўраман» деб жавоб беради. Мен ҳам ўша кўплар қатори баҳорни соғинаман, жийда гулларининг исига тўймайман, қалдирғочларнинг айвонимизга шошилиб-шошилиб ин қуришларини энтикиб кузатаман. Аммо... аммо негадир кузни яхши кўраман! У менинг меҳримга, мурувватимга ташнадек туюлади. Куз — ўзига бир ҳамдард қидириб, безовталанаётган кўнгилга ўхшайди. Дарахтларнинг ранго-ранг барглари оёқ учларида юргандек — озорсизгина ерга тўшалади. Назаримда, япроқлар эмас — инсон гуноҳлари тўкилаётгандек...

Ўзбекистон кузи. Унинг бағри жуда кенг, юки оғир, манзили олис, йўллари узун. У жуда саҳий. Куз табиатдаги жамики жонзотдан меҳрини аямайди. Ҳолбуки, унинг бағрида ёмғир ҳам яйраб, беармон ёғади, сувлар тиниқроқ оқади, гулларнинг юзига маъюслик ёйилади. Куз гуллари. Улар ҳижрон оловида ёнаётган қизнинг кўзларидек маъюс ва гўзал. Мен бу дардманд ва гуноҳсиз гулларга ачиниб эмас, ҳавас билан термуламан. Чунки улар қишнинг хира пардалари кўланкасида димиққан бойчечакни ҳушига келтириш умидида яшайди.

Куз ёмғирлари. Дарвоқе, мен бу ёмғирларни шаҳар кўчаларини ойнадек ялтиратиб юваётгандагина эмас, балки чексиз пайкалларнинг оқ юзларига лой сачратаётганда ҳам кўрганман. Мен уларнинг пахтасини кўтаролмай, дала ўртасида ёлғиз ўзи қолиб кетган қизалоқнинг кўз ёшларига жўр бўлганига ҳам гувоҳман. Улар эгатларда уваланган нигоҳларни кўрмайди, пахтакорнинг зорларини писанд қилмайди, оппоқ пайкалларнинг оҳларини эшитмайди.

Ҳа, кузнинг маъюс гулларию, эзма ёмғирлари, уйқуси қочган оқшомларию, ҳазонрез боғлари ҳам қайсидир қўшиқни ўз тилида ҳиргойи қилади. Шовуллаган пахтазорлар, ловуллаган одамлар сукунатни ёқтирмайди. Шийпон тўла гўдаклар, уларнинг ҳеч бирини кўздан қочирм алла айтаётган боғча опанинг ёқимли овози, хирмонда пахта ортаётган йигитларнинг шодон қийқириқлари кузнинг руҳини кўтаради.

Оқшомларнинг бахтиёрлигини айтмайсизми? Қишлоқ кўчаларининг бағрини тўлдириб одамлар даладан қайтадилар. Маҳалланинг сардорлари билан ҳашарчи қизлар ўртасида бошланган борди-келдилардан сўнг муҳаббатнинг янги афсоналари туғилади.

Ўзбекистон кузи

(Лирик этюд)

Ариқда тиззасигача пишиллаб ювинаётган йигитга сув сочиб кетган қўшни қизнинг мамнунлигидан — унинг кун бўйи эгилиб салкам юз кило пахта терганига ишонгингиз келмайди.

Қишлоққа иссиқ нон иси таралади. Висол оқшомига шошиб, ўсма сиқаётган қизининг дардидан бехабар она унинг овқати совиб қолаётганидан безовталаниб, койинади. Қишлоқ кечалари ҳам куёв навкарлари билан қиз канизларининг айтишувлари, карнай-сурнай садолари ва ёр-ёр оҳангларини жуда соғинган. Лекин саҳий кузнинг қутлуғ кунларида тўй қилиб, куёв бўлиш, келинчаклик даврини суриш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Раис бува ҳар доим ҳам ҳиммат кўрсатавермайди. Тўйга рухсат тегмагач, қаҳратон қишни кутишдан бўлак илож тополмаган ёшлар яна шийпонга — янги ҳинд киносини кўришга шошилади. Бир девор ортидан эса кир ёяётган жувоннинг майин қўшиғи эшитилади.

Ростдан ҳам пахтанинг ишқи бўлакча бўларкан. У кишини сўзсиз сеҳрлаб ром этгувчи жоду кўзларга ўхшайди. Улар сенинг юрагингга игнадек санчилишини билсанг ҳам, унинг таъқибларини соғинаверасан, шу кўзлар тубига чўккинг, шўнғигинг келаверади. Далаларнинг ҳумори тутаверади. Мен энг суйган эртакларимни ана шу далаларда эшитганман, энг ширин ва энг қисқа тушларимни пахтазорни қўриқлаётган тутларнинг соясида кўрганман, бир этак пахтамни йўқотиб қўйиб, шу ерларда хўнг-хўнг йиғлаганман.

Ўзбекистон кузи. Қанчалар узун. У ёзнинг сўнгги кунларини ўғирлайди, қишни ҳам тан олгиси келмайди, ундан ҳам жиндек ўмариб қолсам дейди. Мен шу узун ва қайсар фаслни яхши кўраман! У кишини тор хоналардан олиб чиқиб, кенгликларга етаклайди. Билагингга куч йиғилиб, юзларингга нур югуради ва бирдан тўлишиб, ёшариб кетганингни ҳис қиласан.

Мен мисқоллаб терган пахтасидан осмон қадар хирмон уйилганда халқимнинг кўнгли тоғдек кўтарилишини ҳам биламан. План бажарилган кун унинг юзи ёруғ бўлади. Унинг учун Ҳосил байрамидан ҳам улуғроқ байрам йўқ. Бу куннинг ўрнини ҳеч қандай шодлик, ҳеч қандай мукофот тўлдиролмайди. Чунки бу Қувонч безовта кунлару уйқусиз тунлар, йўқотилган соғлигу қолдирилган дарслар, кечиккан тўйлар, инжиқ баҳорлар, беҳаловат ёзлар, қуёшга қиё боқмаган тонглар, ойни ўкситган оқшомлар эвазига келган. Бу қувонч кўзларнинг нурини эмиб, белларнинг қувватини еб улғайган эрка Қувончдир! Мен ҳам шу эрка Қувончнинг умри боқий бўлишини, халқимнинг бағри ҳамиша гул билан тўлишини истайман!

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА.

Шанба фельетони

РАҲМАТ, «МЕҲРИБОНЛАРИМ»!

ИШНИНГ тез битиши учун, бир қараганда, барча шароитлар бордай кўринади: автобус, такси, телефон ҳаммаси шу мақсадга бўйсундирилган. Ҳай, уларни яратувчиларга ҳамду сано ўқиш ниятимиз йўқ. Лекин ана шу қулайликлардан қандай фойдаланяпмиз — бу ҳақда гапирсак яхши бўлади.

Бир дўстимга эрталаб телефон қиламан деб ваъда бердим. Уйимда ҳам телефон бор, афсуски у районимиз территориясига хизмат кўрсатади. Ваъда қилган нарсам бор-йўқлигини билиб, Пахта маҳалласидаги телефон автоматга ошиқдим. Дастакни кўтарсам «миқ» этмайди. Худди сув ютгандек жим-жит. Бир киши ҳайрон бўлиб турганимни кўриб луқма ташлаб ўтди:

— Окоси, бу телефон ишламайди, сал нарироқда, Қорақамиш 1/2 даги нон дўконининг олдида икки-уч автомат бор. Ўшаққа бора қолинг.

Яхши маслаҳат, ҳамма қатори, менга ҳам ёқди. Бордиму ҳушим бошимдан учди: тўртта телефондан учтаси «қулоқсиз», биттасининг қулоғи симсиз! Азбаройи тажанг бўлганимдан дод деб юбораёздим. «Кел энди, сал нарироққа бора қолай» деб мармар заводи томон юрдим. У ерда ҳам мақсадимга етолмадим: телефон будкасининг эшиги ланг очиқ, телефоннинг ўрни бору ўзи йўқ.

Охири ўша ердаги ташкилотларнинг қоровулига ялиниб-ёлвориб кутаётган дўстимга телефон қилдим. У ҳам менинг қўнғироғимни кута-кута чиқиб кетибди.

Эсиз вақтим! Эсиз асабларим! Фиғоним фалакка етиб қолган. «Шошма, — дедим бир пайт, — нега ҳуноб бўляпсан ўзи? Шукур қилмайсанми, тентак! Ахир ўз шаҳрингда яшаётган экансан. Бундай «тартибли», «тежамкор» шаҳар қаерда бор? Одамларичи одамлари!? Ҳар бир буюмни «кўз қорачиғидек» асрашади. Телефонларнинг бирини дастаги, бирининг ўзини «авайлаб» олиб қўйишгандир. Ахир давлат мулкига бундан ортиқ «тежамкорлик» бўладими?

Елкамдан тоғ ағдарилгандек бўлди. Телефон баҳонасида ҳар бир нарсага «ўта зийраклик» билан, «тежамкорона» муносабатда бўлаётган «меҳрибон» ҳамшаҳарларим борлигини билиб, ниҳоятда «севиндим». Агар биронта одамга тез тиббий ёрдам, газ ёхуд бошқа авария хизматлари зарур бўлиб қолса, у ёғини айтишга тил бормайди...

Юрагимни тўлдириб шундай дегим келди:

— Раҳмат, «меҳрибонларим»!

Темур ЙЎЛДОШЕВ.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ХУРРАК ВА ҚОН БОСИМИ

Финляндиялик олимлар қирқ ёшдан олтмиш ёшгача бўлган етти ярим минг одам устида тадқиқотлар олиб бориб, хуррак отиш билан қон босими ўртасида алоқа борлигини аниқладилар. Хуррак отувчи эркакларда (тадқиқ этилганлар орасида улар 9 фоизни ташкил этар эди) юқори қон босими икки баравар кўпроқ, аёлларда эса (бундайлар сўроққа тутилганларнинг 3,6 фоизини ташкил этар эди) уч баравар кўпроқ учради. Медикларнинг тасдиқлашига қараганда, эркаклар ёшидан қатъий назар хуррак отишади, аёллар эса кўпроқ эллик ёшдан ошганларидан кейин хуррак ота бошлайдилар.

ШИРИНЛИКНИ ХУШ КЎРМАЙДИГАН...

Франциянинг «Лампи-Литти» қандолат фабрикасида шоколад термаларини қолиплайдиган робот ўрнатилди. У мазкур иш жараёнини конфетларнинг олтмиш турини «фарқлай оладиган» автоматик кўрик қурилмаси ёрдамида бажаради. Роботнинг «қўли» бирйўла олти дона бир хил конфетни жойлайди. Операторнинг вазифаси эса роботнинг «мияси»га конфетларнинг турлари ва қутиларнинг ҳажми кўрсатилган программани киритишдан иборат. Роботнинг иш унуми катта — у бир соатда конфетларнинг 134 термасини жойлайди (энг тажрибали қадоқловчи ана шу вақтда кўпи билан 45 қутига конфетларни жойлайди). Робот конфетларнинг турлари алмашиб кетиши каби хатога мутлақо йўл қўймайди.

ДАРОЗЛАР КОНКУРСИ

Таиланд. Бангкокда девқомат одамларнинг жаҳон конкурси бўлиб ўтди. «Гулливер»ларнинг ўзига хос ана шу байрамида Мозамбик фуқароси Габриэль Монжане биринчи ўринни эгаллади. Бўйи икки метр қирқ сантиметрга тенг Монжане ҳозир ер юзидаги энг дароз кишилардан бири ҳисобланади.

СУРАТДА: Габриэль Монжане ўнг томонда турибди. Ўртада Буюк британиялик девқомат Крис Гринер ўз рафиқаси билан. Чапда — таиландлик дароз Сурасак Сукпрасерт.

Рейтер — ТАСС телесурати.

СИЧҚОНЛАР БАЛОСИ

Англиянинг Йоркшир графлигидаги Хаушем шаҳрида истиқомат қилувчи журналист Ричард Грумни сичқонлар ҳоли-жонига қўймаяпти... Ҳар куни тунда кичик кемирувчилар Ричард ва унинг хотини Маргарет яшайдиган квартирага ҳужум қилишади. Эр-хотин раҳмдил бўлгани учун сичқонларни жонини олмайдиган қопқон билан тутишар ва эртаси куни уларни қўйиб юборишарди. Бунинг учун у эрта билан тутилган сичқонларни йиғиб, машинада шаҳардан ташқарига олиб чиқар ва қўйиб юборар эди. Аммо бу чора ёрдам бермади.

Сичқонлар кундан-кунга кўпайиб кетаверди. «Эҳтимол «эски» сичқонлар хўрак кўринишидаги лаззатли текин таом ҳақидаги маълумотни қандайдир йўл билан бошқа сичқонларга етказишаётгандир, эртаси куни тунда улар ҳам базми-жамшидга келишаётгандир», деб ўйлади Грум. Ана шу тахминни текшириб кўриш учун у бир неча сичқоннинг оёғига лентача боғлаб қўйиб юборган эди, эртаси куни тунда улар яна қопқонга илинди. Саросимага тушган уй эгаси энди сичқонларни шаҳар ташқарисига элтиб қўядиган масофани эллик километргача узайтиришни мўлжалламоқда.

ДОВОНЛАР ОША САЁҲАТ

Швейцариялик Филипп Фурнье ўз велосипедида 13 кун деганда Альп тоғларининг мамлакат қисмидаги 74 довонини босиб ўтди. Ана шу саёҳат мобайнида у 2500 километр масофани ортда қолдирди. Шуни айтиш кераккки, йўлнинг минг километрга яқинини тоғнинг тик қияликлари ташкил этибди.

* * *

АҚШ. Норуока шаҳрининг (Калифорния штати) электриги Марк Миллер ҳар куни ўзи конструкциясини ясаган велосипедда саёҳат қилишни яхши кўради. Велосипеднинг баландлиги эгасининг бўйидан икки

баравар баланд. Ўткинчи қизиқувчиларнинг темир «от»ингизнинг устига қандай қилиб чиқасиз, деган саволига Марк: «О, бунинг ҳеч қийин жойи йўқ. Бунинг учун яхшигина машқ қилиб, тезда ўриндиққа чиқиб олиш керак», деб жавоб беради. Албатта у ўз велосипедини тизгинлагунга қадар неча марта моматалоқ бўлганлигини камтарлик қилиб, айтиб ўтирмайди.

ТАСС сурати.

ТУҒИЛГАН КУНИНГИЗ БИЛАН, ЛУИСА БУВИ!

Кубанинг бугунги кундаги энг кекса граждани Луиса Эредиа оила аъзолари даврасида ўзининг туғилган кунини 118-марта нишонлади. Луисанинг ўзининг атиги бир қизи бўлишига қарамай, қарийб юз йигирма шамча билан безатилган байрам торти теварагида унинг тўққиз невараси, 16 эвараси, 13 чевараси ва уч нафар унинг бешинчи авлоди вакиллари ҳозир бўлишди. Луиса Эредиа 1871-йилда оламга келганида Кубада ҳали қулдорлик бекор қилинмаган эди. Матансас вилоятида туғилган қора танли қизалоқнинг онаси қул, отаси озод киши эди. Луисанинг хотирасида ноёб тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеалар сақланиб қолган. Масалан у қадрдон қишлоқларидан Кубани Испаниянинг мустамлака зулмидан озод қилиш учун курашчилар — «Мамби» отряди қандай ўтиб борганини яхши эслайди. Мазкур отрядга ороланинг миллий қаҳрамони генерал Антонио Масео бошчилик қиларди. Бу воқеаларнинг бўлиб ўтганига салкам бир аср бўлиб қолди.

ЧССР. XIX асрнинг охирларида ясалган ушбу сархонали мундштук (суратда) мамлакатдаги энг бой коллекциядан олинган. Ана шу коллекцияда 1200 та турли-туман кашандалик ашёлари бор. Ҳозир у Шимолий Моравиядаги қадимги қалъада кўпчилик томоша қилиши учун кўргазмага қўйилган.

ЧТК—ТАСС телесурати.

⊙ СУРАТЛАРДА: республика қўғирчоқ театри санъаткорларидан бир гуруппаси.
Р. Шарипов суратлари.

Республика қўғирчоқ театрининг 50 йиллигига

Эртаклар уйининг байрами

⊙ Тошкентда ажойиб бир бино бор. Уни эртаклар уйи, эзгуликка тўла мўъжизахона деб ҳам юритишади. Унинг қуббали томидаги темир одамча дўмбирасини чалиб, болаларни томошага чорлайди. Бу эртаклардаги машҳур қаҳрамон Качал полвон. У ўзининг Арлекино, Петрушка, Семурғ сингари дўстлари билан эртаклар уйига макон қурган. Эртаклар уйи эса болаларимизга битмас-туганмас шодлик, завқ бахш этувчи, уларни эзгулик сари етакловчи республика қўғирчоқ театридир.

Эркатойларимизнинг қувноқ кулгулари ўзга бир чирой, файз бағишлаб турган бу муаззам даргоҳ бу йил 50 ёшга тўлди. Театр директори Ширинхон Маъдиева билан суҳбатимиз ана шу қутлуғ йиллар, босиб ўтилган йўллар ҳақида бўлди.

— Театр қачон ташкил топгани, унинг дастлабки қадамлари қандай бўлганини ўқувчиларимиз билгиси келади...

— 1939 йилларда Тошкентда «Петрушка» номли икки болалар ҳаваскорлик қўғирчоқ театри иш олиб борарди. Уларга Тошпўлат Дониёров раҳбарлик қиларди. Шу йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори эълон қилинди. Қарорда «Шаҳар, район ва қишлоқларда яшовчи болаларга хизмат қилиш мақсадида қўғирчоқ театри ташкил этилсин» дейилганди. Юқорида тилга олганимиз «Петрушка» ҳаваскорлик театри қўғирчоқ театримизнинг асоси бўлди. Қўғирчоқ театри қирқ йил мобайнида Инқилоб хиёбонидаги соатли бинода томошалар кўрсатди. Тиниб-тинчимас, болаларга юрак қўрини бағишлаган Тошпўлат Дониёров, Р. Ананьева, Е. Л. Подгурская, З. Исхоқова, А. Саидалимов, Н. Зайнутдинов, Л. Грязнова-Шушпановаларга илк қадамлар қўйилаётган ўша пайтларда осон бўлмаган, албатта.

Улуғ Ватан уруши тугагач, барча соҳада бўлгани каби, қўғирчоқ театримиз олдига ҳам янги, катта вазифалар қўйилди. Жаҳонга машҳур эртакчилар Ханс Кристиан Андерсен, Шарл Перро, ака-ука Гриммларнинг эртаклари асосидаги «Қизил шапкача», «Дюймчахон», «Золушка», «Қор маликаси» сингари сермазмун спектакллар театр репертуаридан мустаҳкам ўрин олди.

— Айни пайтда маҳаллий муаллифларга ҳам эътибор кучайди, шундайми?

— Бўлмасам-чи! Р. Ботировнинг «Сеҳрли чаноқ», Н. Ҳабибуллаевнинг «Фотиманинг саргузаштлари», Н. Рўзимуҳамедовнинг «Ширинбулоқ», Р. Фарҳодийнинг «Ўткир шохли буқача» спектаклларини болажонларимиз ҳали-ҳануз маза қилиб томоша қилади. Булардан ташқари Алишер Навоийнинг машҳур «Фарҳод ва Ширин», Ҳамид Олимжоннинг «Семурғ ёки Паризод ва Бунёд» достонлари асосида тайёрланган томошалар ҳам саҳнамиздан тушмай келяпти.

— Театрда ёш актёрлар ҳам кўп бўлса керак?

— Ёшларсиз, умуман, театримизни тасаввур этиб бўлмайди. Агарда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Н. Зайнитдинов, Т. Махрамов, Е. Яковлева, Я. Шалова сингари фидойилар театрни оёққа турғазган бўлсалар, М. Ғуломова, Ш. Комилова, С. Фадеева, Г. Прокофьева, Л. Мазова, М. Бобожоновалар уларнинг анъаналарини садоқат билан давом эттирмоқдалар. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматларимиз учун 1974 йилда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига сазовор бўлдик.

— Театрнинг жонкуярлари сифатида кимларни тилга оласиз?

— Қўғирчоқ театрида жонкуяр бўлмаган, болаларни севмаган, уларга борлиғини бағишламаган одам ишлолмайди. Лекин меҳнати кўпроқ сингган сифатида Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби, театрнинг бош режиссёри Исо Ёқубов билан рассомимиз В. Г. Акудинни тилга олишни истардим.

— Театрда умумий ҳисобда нечта спектакль ўйналган? Гап албатта унда эмас, лекин йилларнинг чамасини ўлчашимиз керак-ку!

— Ҳаммаси бўлиб 800 дан зиёд спектакллар ўйналди. Республика қўғирчоқ театри 30 йилдан ошди Халқаро қўғирчоқ театрлари уюшмаси — УНИМАнинг аъзоси.

— Театрнинг ижодий сафарлари ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз...

— Театримизнинг ижодий коллективи Иттифоқимизнинг Челябинск, Москва, Ленинград, Олмаота каби кўплаб шаҳарларида ҳар йили томошалар кўрсатади. Лекин чет эл сафарларимиз ҳақида алоҳида тўхтагим келади. 1970—80 йиллардан бошлаб мунтазам чел элларда ижодий сафарларда бўламиз.

— Жуда ҳам топиб айтилган сўз! Энди охирги саволим: эллик йиллик тўй тантаналарида кимлар иштирок этяпти?

— Тошкент билан биродарлашган Сиэтл шаҳридаги қўғирчоқ маркази директори Стефан Картр, Габрово давлат қўғирчоқ театрининг вакиллари, Чехословакия, Германия Федератив Республикаси қўғирчоқ усталари ташриф буюришди.

— Ширин Мунавваровна, театр ижодий коллективини яна бир бор қутлаб катта ижодий режалар тилаб қоламиз.

Суҳбатни
Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.
ёзиб олди.

Бахшилар беллашуви

БАЙРАМОНА безатилган Ленин комсомоли номли марказий маданият ва истироҳат боғи бугун янада гўзал ва мафтункор.

17—18 сентябрь кунлари бўлиб ўтадиган бахши-шоирлар ва катта ашула ижрочиларининг республика кўрик-конкурси дўстлик карнавалидан ўрин олиши бежиз эмас. Халқ ижодиёти III Бутуниттифоқ фестивали доирасида бахши-шоирлари, қолаверса Ўрта Осиё, Қозоғистон, Озарбайжон ҳамда Доғистон Автоном Совет Социалистик республикалари халқ достончилари ҳам иштирок этадилар.

Конкурс программасида кўрсатилганидек 17—18 сентябрда қатнашчилар Тошкент вилояти Янгийўл ноҳиясидаги Карл Маркс номли колхоз меҳнаткашлари ҳузурида ўз санъатларини намойиш қиладилар. Севимли халқ достончилари, моҳир катта ашула ижрочилари Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси коллективи ҳамда Тошкент Давлат маданият институти талабалари даврасида бўладилар.

Бахши-шоирлар ва катта ашула ижрочилари 19 сентябрь куни «Ўзбек халқ оғзаки ижодиётидаги муаммолар» мавзуидаги давра суҳбатида қатнашишади.

Бахши-шоирлар беллашувига марҳамат, азиз дўстлар!

Мавлуда ҒОФУРОВА.

ШАНБА ОҚШОМИДА

Биргаликда
«зангори экран» олдида

«Қайсиси манзур, нима ёқмади?»

Аввало шуни таъкидлаш жоизки, кейинги пайтларда ҳурматли оқшомхонларимиз юбораётган таклиф ва мулоҳазалар кўпайиши билан бирга, кўрсатувларга билдирилаётган фикрлар мазмунан теранлиги кишини қувонтиради. Истаклар ҳам бугунги кун руҳи ва талабидан келиб чиққан ҳолда билдириляпти. Ва бу истаклар эътиборга олинаётганидан ўз миннатдорчиликларини билдиришяпти.

⊙ «Хоҳишларимиз қондирилаётганидан мамнунмиз, — деб редакциямизга қўнғироқ қилди Янгийўл шаҳридан М. Нортўраева. — Ҳинд бадиий фильмларидан бир нечтасини кўрдик. Раҳмат. Энди шу одат тусига кириб вақти-вақти билан намойиш этиб турилса. Телевидение ходимларига сиҳат-саломатлик, ижодий муваффақиятлар тилаймиз».

⊙ «Кейинги вақтларда кўрсатувлар анча маъносини топиб боряпти, — деб ёзади Тошкент область, Калинин район «Қорасув» совхози, 1-бўлим, Калинин кўчаси, 86-уйда яшовчи оила аъзолари номидан П. Орипова. — «Мардлар қўриқлайди Ватанни» кўрсатуви ижодкорларига раҳмат. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» ҳам яхши тайёрланяпти. Лекин баъзи бир камчиликларни ҳам айтиб ўтиш даркор. Масалан, кичкинтойларга ўзбекча мультфильмлар йўқ ҳисобида. Яхши фильмларни, яхши концерт ва театр, спектаклларни жуда соғинганмиз. Яна бир истагим, таниқли ёзувчи ва санъаткорларнинг юбилей кечалари олиб кўрсатилса. Бу ёшларнинг билими савиясига ва тарбиясига албатта таъсир этади. Шу йил 7 августда Юсуфжон қизиққа бағишланган томоша тўлалигича намойиш этилмади. Афсус, қизиқиб кўраётгандик. Бундай ҳол энди такрорланмаса.

Оташқалб шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳаётига бағишланган «Оловли йўллар» лентаси ўзбек тилида қайта намойиш этилса...»

Ҳурматли оқшомхонимизнинг эътирозлари тўғри. Фарзандларимизга ёқадиган, улар қалбига етиб борадиган қизиқ-қизиқ томошалар жуда кам. Буни эътиборга олиш даркор.

Иккинчидан, ҳақиқатан ҳам сўнгги пайтларда таниқли шоир, ёзувчи ва санъаткорларнинг юбилейлари, учрашувлари «Зангори экран»да намойиш этилмаяпти. Ваҳоланки, халқимиз меҳрини қозонган ўнлаб маданият арбобларимиз бор-ку! Бу, анъана тикланса чакки бўлмасди.

⊙ «Қайсиси манзур, нима ёқмади?» сарлавҳали газетхонларнинг мактублари асосида тайёрланган мақолани ўқиб мен ҳам ўз таклифларимни ёзиб юборишга қарор қилдим, — дея хатини бошлабди Тошкент шаҳар, А. Икромов район, Қурувчи кўчаси 29-уйда яшовчи И. Аҳророва. — «Зангори экран» орқали «Келинлар қўзғолони» комедияси такроран намойиш этилса. Шунингдек «Аршин мололон», «Бензаколонка маликаси», «Қизлар» каби кинокомедияларни ҳам кўрмаганимизга анча бўлди.

Яна бир илтимос, программага риоя қилинса. Соат 22-ю йигирма бешга белгиланган кўрсатув 23 да бошланади...»

Шу каби кечикиб бошламасликни сўраб битилган илтимосномалар анчагина. Тошкент Давлат фармацевтика институти II-курс толибаси Ф. Абдуллаева ҳам программага ўзгартиришларни ҳадеб киритавермасликни, маълум вақтга белгиланган кўрсатувни бошлашни кечиктирмасликни илтимос қилган.

Тўғри, бирон фильм ёки театрни сабрсизлик билан кутсангу, ўрнига бутунлай бошқаси қўйиб юборилса ишдан ҳориб қайтган кишига салбий таъсир этади, кайфияти тушади. Ўйлаймизки, телетомошабинларнинг бу истаклари ҳам инобатга олинади.

Яна шуниси диққатга сазоворки, телетомошабинлар ҳужжатли фильмлар ҳақида ҳам фикр юритадилар. Ёққанларини такроран намойиш этишни сўрайдилар.

⊙ Шаҳримизнинг Муҳаббат кўчаси, 71-уйда яшовчи Ф. Ҳошимова шундай ёзади: «Оиламиз аъзолари билан «Космогония» номли ҳужжатли фильмни зўр қизиқиш билан кўрдик. Шу фильм яна кўрсатилса...» В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ўзбек филологияси факультети I курс талабаси Ш. Ражабов ҳам гиёҳвандлик, ёшларнинг жиноятчилигига қарши тайёрланган ҳужжатли фильмлар тез-тез экран юзини кўришини истайди.

Ҳурматли оқшомхонлар! Яна қандай кўрсатувлар бўлишини хоҳлайсиз. Хат ва қўнғироқларингизни (32-58-85) кутамиз. Унутманг, телевидение программаларини ранг-баранг тайёрлашда бунинг аҳамияти катта.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

Ажойиботлар оламида

Нотавон илон

ИССИҚ мамлакатларда яшайдиган илонларнинг кўпчилиги тунги жонивор ҳисобланади. Улар орасида энг ғалатиси ва кундузги хатти-ҳаракати билан ажралиб турадигани сариқ бунгар ёки крайтдир. Қоп-қора танасига сариқ ҳалқалар тушган бу илонлар ўта заҳарли бўлиб шарқий-жанубий Осиёнинг қалин ўрмонларида яшайди. Бунгар кечаси жуда серҳаракат ва серғайрат бўлиб, кўпгина ҳайвонлар, шу жумладан илонлар учун ҳам хавфли ҳисобланади.

Лекин кундуз куни... кун ёруғида у нотавон. Ёруғликдан қўрқади, кўзи қамашади. Унинг кўз қорачиғи думалоқ, ҳатто кундуз куни ҳам аранг кичраяди, кундузги ёруғликдан кўзи қамашганлиги сабабли бошини танасининг буралган жойига бир амаллаб бекитади.

Бунгарларнинг узунлиги кўпинча икки метр келади, заҳари кучли, нафасини бўғади (у биздаги капчабош —кобра илони сингари). Агар илон чаққан кишига зудлик билан тиббий ёрдам берилмаса, ярим соат ичида ҳалок бўлиши мумкин.

Шундай бўлса-да, вьетнамлик болалар уларнинг заҳарли илон эканлигига парво қилмай, қўрқмай, бунгар билан ўйнайди, унга таёқ ирғитади, қўлига олади, бўйнига ўрайди. Бу илон билан ҳар қанча қўпол муомала қилинмасин, кундуз куни у мутлақо чақмайди. Бунгарлар яшайдиган мамлакатларда ҳар бир қишлоқ боласи буни яхши билади.

Бироқ, «Менингча, бунгар китобларда ёзилгандек бутунлай беозор бўлмаса керак», дейди машҳур герпетолог З. Фогель, чунки у бунга шахсан ишонч ҳосил қилди: у оддий бунгарни думидан ушлаб кўтарган эди, илон дарғазаб бўлди-да тепага қайрилиб, олим илонни ташлаб улгургунча унинг бош бармоғини бир тиши билан тимдалади. Шу пайт илон заҳрига қарши ишлатиладиган зардоб — зидди заҳар йўқ эди, шу сабабли зоологнинг қўли билагидан қисиб боғланди ва заҳарланган қонини чиқариб ташлаш учун бармоғи андаккина тилинди. Икки соатдан кейин З. Фогелнинг боши қаттиқ оғрий бошлади, нафаси бўғилди ва ҳушидан кетди. Фогель бир кеча-кундуз тўшакда ётганидан кейингина аста-секин тузала бошлади. Бармоқни атиги «бир тиш билан тимдалаш» оқибати шу. Агар илон чиндан ҳам чаққанида нима бўларди? Ҳеч сўзсиз, фожиа юз берарди.

Типов ЕДГОРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Зоология ва паразитология институтининг катта илмий ходими, биология фанлари номзоди.

Куюнчаклик билан ёзилган

«Афсона» ва муаммо

— Мен бу ерда ўзимни худди эртаклар оламига кириб қолгандек ҳис этяпман...

Иш чарчоғи ва турмуш ташвишларини бир зум унутиб, ҳордиқ чиқариш мақсадида «Афсона» кафесига келгандар дастлабки таассуротларини ана шу тарзда бир-бирлари билан ўртоқлашиб, янглишишмаяпти. Ҳақиқатан ҳам Юнусобод массивининг 4-кварталидаги эски ошхона ўрнида реконструкциядан чиқарилиб, қайта таъмирланган бу овқатланиш шохобчаси хўрандаларга хуш кайфият бағишлайди, уларнинг қалбида илиқ ҳис-туйғуларни уйғотади. Бунинг боиси бор, албатта. «Афсона» ўзбек халқининг миллий анъаналарини ўзида уйғунлаштирган кафеларидан биридир. Уни бунёд этишда энг аввало Киров район ошхоналар тресги мутасадди раҳбарлари ташаббускорлик кўрсатишди.

— Бунинг учун даставвал шу атрофда яшовчи 4, 5, 6-кварталлардаги аҳолининг эҳтиёжи билан ҳисоблашишимизга тўғри келди, — дейди трест директори Ҳамид Каримович Каримов. — Негаки, шундай йирик турар жой кварталларининг бирontasida ҳам бундан бошқа овқатланиш шохобчаси йўқ эди. Бу бизга лойиҳа қуввати 210 минг сўмдан иборат бўлган «Афсона» кафесида кўпчиликнинг талаб ва истагини инобатга олиш имконини берди. Ҳозир бу ерда фақат хўрандаларгагина эмас, ўзининг туғилган кунлари, ҳаётининг қувончли дамларини нишонлаш истагида юрган ўнлаб ҳамшаҳарларимизга ҳам беминнат хизмат кўрсатилмоқда.

Кафеда ҳозир учта бўлим ишлаб турибди. 250 ўриндан иборат бўлган умумий овқатланиш зали, зиёфатлар бўлими ва чанқовбосди ичимликлар хонасидаги беминнат хизмат кўпчиликни бирдек қаноатлантирмоқда. Қолаверса, яқин ойлар ичида бу ерда ҳамшаҳарларимизга яратиладиган қулайликлар кўламини янада кенгайтириш чоралари ҳам кўрилмоқда. Ана шу мақсадда ҳозир кафенинг ёнида 80 ўринли чойхона ташкил этилаяпти.

Бу муҳим ишларга ҳозир катта иштиёқ билан киришилган. Маҳаллий раҳбарлар ҳам Киров район ошхоналар трестининг ташаббусини астойдил қўллаб-қувватлашмоқда, аҳолининг социал соҳага бўлган эҳтиёжини қондиришда маъмуриятга амалий ёрдам кўрсатишяпти. Аммо бу ёрдамнинг бир томонлама бўлиб қолаётганига сира бефарқ қараб бўлмайди. Учала квартал ҳам ҳозир социал ривожланиш суръатларидан орқада қолмоқда. Бу ерда қурилиш фақат аҳолининг уй-жойга бўлган эҳтиёжини қондириш учунгина олиб борилган эди. Уйлар фойдаланишга топширилгандан сўнг эса социал маиший объектлар қурилиши унутиб юборилди. Натижада ҳозир кийим-кечак, галантерея, китоб ва маданий моллар магазинларига катта зарурат сезилмоқда.

— Невараларимизга ўқув қуроллари, кийим-кечак зарур бўлиб қолса, тезда шаҳар марказига йўл оламиз, — дейди 4-кварталдаги 26-уйнинг 50-квартирасида истиқомат қилувчи пенсионер Николай Фетисов. — Ёшларку майли-я, айниқса қарияларга оғир.

— «Афсона» кафеси жойлашган комплекснинг ўзида ана шундай дўконларни очишга қулай жой бор, — дея суҳбатга қўшилди кварталдаги 2-дорихона назоратчиси Ҳамида Одилова. — У аҳоли эҳтиёжини қондиришга мувофиқлаштирилса ёмон бўлмасди, мушкулимизни анча енгил қилишга ёрдам берган бўларди. Ахир фурсат олтиндан қиммат, деб бекорга айтилмаганку! Шундай экан, бизнинг уй-рўзғоримизга керак бўладиган оддий ипдан тортиб игна, ангишвона ва бошқа нарсаларни қидириб вақт кетказишимиз кимга ёқаркин?

Кўпчиликнинг ҳақли талабини қондирмай бўлмайди. Чунки аҳолининг социал соҳага бўлган эҳтиёжини қондириш энг муҳим ишларнинг биридир.

Тўхтамурод ТОШЕВ,
Рустам АҲМАДАЛИЕВ.

СУРАТЛАРДА: «Афсона» заллари.
Т. Каримов суратлари.

Хўроз ва Товуқ

(Масал)

Оқ хўроз,
Оппоқ хўроз,
Тожиси папоқ хўроз,
Танишинг, даканг хўроз,
Айлансин аканг, хўроз!
Қўшқанот у, якка дум
Унда бордир бир удум:
Тегмангиз товуғига,
Иссиқ ё совуғига —
Ёлғиз ўзи қарайди,
Хўрозликка ярайди!
Товуғи эса ғоҳ-ғоҳ,
Қўшни ҳовлида ногоҳ
Ўзини атаб муҳим
Қилмоқчи бўлиб тухум
Ўтиб келаркан чапга,
Қўшни хўроз тарафга!
Унда дон олишаркан,
Жонга жон алишаркан!
Оқ хўроз,
Оппоқ хўроз,
Тожиси папоқ хўроз,
Билмай кимдир хўжаси
Асрар ҳамма жўжасин!
Товуқ эса хохолаб,
Тухум қилса қоқолаб
Қўяр экан овозин,
Эламасдан хўрозин!
Ҳа, бу хабар кўп совуқ,
Булар хўроз ва товуқ!

●

Одамлару одамлар,
Боғда битган бодомлар,
Эшитмадим деманглар,
Мени яниб енгманглар.
Бизда эру хотинлар,
Жуда-жуда тотувлар!

САЙЕР.

Келинг, бир кулишайлик

ШАРТ

Бир аёл эрига деди:
— Менга машина олиб берсанг, сен учун умримнинг ярмини фидо қилардим.
Эр: Агар бутун умрингни фидо қилсанг, иккита машина сотиб оламан.

ЯХШИСИ ТЕЗЮРАР МАШИНА

— Ўғлим, сенга ука туғиб берайми ёки сингилми! — сўради бир аёл ўғилчасидан.
— Яхшиси тезюрар машина, — жавоб берди ўғил.

УМУМАН УЙЛАНМАЙДИ

Бир кишидан сўрадилар:
— Ақлли эр хотинига вафодор дўст бўлади, дейишади, шу ростми!
У киши айтди:
— Беҳуда гап, ақлли эр умуман уйланмайди.

БОҒБОН УХЛАГАНДА

Ўқитувчи ўқувчидан сўради:
— Мева териш учун қайси вақт яхши!
— Боғбон ухлаган вақт-да,— жавоб берди ўқувчи.

МЕНИНГ ЎҒЛИМ ЙЎҚ

Доктор бир бемордан сўради:
— Исми-шарифингиз!
— Наполеоннинг ўғлиман.
— Ёлғон гапиряпти, менинг ўғлим йўқ, — деди иккинчи девона.

Форс тилидан
Баҳриддин ТУРҒУНОВ
таржимаси.

Нонингиз янгими?

(Ҳангома)

— Нонингиз янгими? — сўраб қолди харидорлардан бири сотувчидан.

— Ҳа, нон янги, — деб жавоб қилди ёш сотувчи йигит ширинсўзлик билан.

— Нонингиз сингиб пишганми?

— Албатта.

Саволлар ёғилаверади.

— Нонингиз бугунгими?

— Сал суви қочганми деяман?..

— Бундай аҳволда ишлаб бўлмайди, — деди охири ёш сотувчи. Кейин тезда ичкаридан қоғоз ва қалам олиб чиқди-да, катта ҳарфлар билан ёзиб қўйди:

«Нон янги, бугунги, яхши пишган!»

Аксига олиб харидорларнинг бирontasi ҳам ёзувга қарашмасди.

Яна савол-жавоб бошланиб кетди.

— Йўқ, бошқача йўл топиш керак,— ғўлдиради ўзига-ўзи сотувчи.

Тушлик пайтида қаёқдандир магнитофон топиб келди. Кўнгли анча таскин топиб, дўконни очди. Биринчи харидорнинг қораси кўриниши билан, у магнитофоннинг тугмасини секин босиб қўйди.

Ундан саволларга мос жавоблар тарала бошлади: «Нон янги, яхши пишган, бугунги. Бизнинг магазинда фақат янги нонлар бўлади...»

Харидорлардан бири бир-икки нонни ушлаб кўрди-да, барибир сўради:

— Нонингиз янгими?

Сотувчи магнитофон овозини баландроқ қилиб қўйди.

Бошқа бири пештахта ёнига келиб, магнитофонга ишора қилди.

— Магнитофонингиз сотиладими?

— Йўқ.

— Ўзимизникими ё японларникими? — сўз қотди тикилиб турган бошқа яна бири.

— Э-э-э, ўзимизники, бўлдими?

— Шунақасидан қидириб юргандим, — эзмаланди учинчиси. — Қайси магазиндан олгансиз?

— «Электроника»дан!

— Қачон олган эдингиз?

— Қолганмикин? Борсам тамом бўлган бўлса-я...

— Барака топгур, билиб келинг, айтиб бераман.

— Ия, нега менга бақирасиз! — харидорнинг кўзлари косасидан чиққудай бўлди. — Тўғри жавоб берсангиз бўлмайдими? Балки мен магнитофон олмоқчидирман. Масалан менга нон керак эмас. Йўл-йўлакай айланиб кирдим. Узимиз новвоймиз. Жиззалими, седаналими, пиёзли дейсизми...

— Мулойим сўрагандан кейин, сиз ҳам «нормально» жавоб беринг-да! — ўртага суқилди ҳалиги эзма.

— Бу кетишда мен ё бақироқ, ёки жинни бўлиб қолишим ҳеч гап эмас,— деб сотувчи магнитофонни қарс этиб ўчириб қўйди. Кейин икки қўли билан бошини чангаллаганча пештахта ёнидаги стулга ўтириб қолди.

Орадан бир-икки дақиқа ўтар-ўтмас бошқа харидорлар дўконга кириб кела бошлашди:

— Нонингиз юмшоқми?

— Нонингиз яхши пишганми?

— Қачонги бу нонлар?

— Янгиси қачон келади?..

Равшан НАСРИДДИНОВ.

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

18 сентябрдан 24 сентябргача Телепрограммалар

Душанба, 18

● ЎзТВ

11.30 География. Дунё океани.
12.00 «Ёшлигимиз қўшиқлари». Фильм-концерт.
12.30 Физика. Электромагнит индукцияси.

* * *

17.00 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бужорел — пионгул ҳақида афсона». Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Бойчечак».
18.50 «Муваффақият ишончли бўлса». Самарқанд область Каттақўрғон районидаги Крупская номли колхоз меҳнаткашларининг тажрибаси ҳақида ҳикоя.
19.20 «Қайта қуриш ва адабиёт», «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 КПССнинг миллий масала бўйича платформаси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 3-кўрсатув.
20.50 Ўзбекистон ССР Давлат телерадиоси халқ чолғулари оркестрининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» (такрор.).
23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Гагра». Телефильм.
20.00 «У дунёдан келган қотил». Бадиий фильм (Чехословакия).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Сурама қалъаси ҳақида афсона». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 Футбол шарҳи.
9.35 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 4 ва 5-сериялар.
11.40 Федерико Гарсиа Лорка ва Марина Цветаева шеърлари асосида музикали-шеърий композиция. Саратовдан кўрсатилади.
12.25 Бир соат илмий-оммабоп фильмлар.
13.25 «В. Крайнев чалади». С. Прокофьев. 6-соната.
13.55 «Эй, зерикарли вақт, тезроқ ўтсангчи». Ҳужжатли фильм.

* * *

16.05 Белоруссия ССР Композиторлар союзининг торли квартети чалади. Минскдан кўрсатилади.
16.30 «Қувноқ стартлар».
17.15 «Н. Костикова куйлайди».
17.40 Болалар соати (француз тили дарси билан).
18.40 «Бинокор».
19.25 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама».
19.55 «Музликлар орасидаги антенналар». Катталар учун мультфильм.
20.10 «Босқичлар».
21.30 «Время».
22.05 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 Б. Чичибабин. «Ҳеч қачон ўзимни шоир деб ҳис этмаганман...».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15, 12.20 «Друкарь Иван Москвитин». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Тарих. 9-синф. Буюк француз буржуа революцияси.
10.05 Итальян тили.
11.05 «Сиз яратган боғ».
11.35, 12.40 Биология. 7-синф. Гулли ўсимликлар классификацияси.
11.55 «Таассурот». Илмий-оммабоп фильм.
12.05 «Бу дунёни ҳаяжонлантирмоқда».
13.00 Илмий-оммабоп фильм.

*

13.10 Озарбайжон, Молдавия ва Туркманистон бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти.
13.40 «Менга ҳаммаси ҳам барибир эмас...». Ёғоч ҳайкалтарошлик санъати ҳақида телевизион ҳужжатли фильм.
14.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Такрорий телефильмлар сеанси. «Унинг ҳаёти қирғоғи». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Одесса киностудияси).
18.45 «Бор экан-да, йўқ экан, чолу кампир бўлган экан...». Мультфильм премьераси.
18.55 «Сўз адвокатга берилади». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.25 Футбол шарҳи.
19.55 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Динамо» (Москва) — «Вашингтон кэпиталз» (АҚШ). 2 ва 3-даврлар. Танаффус пайтида — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
21.30 «Время».
22.05 Халқ оҳанглари.
22.15 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Крилья Советов» (Москва) — «Калгари Флеймз» (Канада). 2 ва 3-даврлар.
24.00 Янгиликлар.

Сешанба, 19

● ЎзТВ

11.30 Болалар учун фильмлар: «Юлька, Васька ва бошқалар», «Кўл бўйида».
12.30 Ўзбек тили. Саломлашиш сўзлари.

* * *

17.00 Телефильм.
17.20 Пойтахтимиз меҳмонлари. Томск Ёш томошабинлар театри (рус.).
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоғим чорлайди мени...».
18.55 «Акаиро», «Алдар Кўса». Мультфильмлар.
19.30 «Матонат» Сиэтлда (АҚШ).
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 Ўзбекистон ССРнинг Тиллар тўғрисидаги Қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз.
20.50 «Ёшлигим менинг». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Долзарб дамлар қадри». Сирдарё области хўжаликларида пахта йиғим-теримининг бориши ҳақида.
22.45 Ретро. Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «41-йил олмалари».
00.10 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Чорраҳа». Тошкент шаҳрида пиёдаларнинг хавфсизлигини таъминлаш муаммолари ҳақида (рус.).
20.05 «Бировнинг номи». Бадиий фильм («Беларусьфильм»).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Узилган ҳалқа». Бадиий фильм.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 Мультфильмлар: «Степа амаки — милиционер», «Сеҳрли камонча».
9.35 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 5 ва 6-сериялар.
11.20 «Босқичлар».
12.40 Болалар соати (француз тили дарси билан).
13.40 «Бу бўлган... бўлганди...».

* * *

16.05 «Музикали хазина». РСФСР халқ артисти Ю. Башмет раҳбарлигидаги Москва давлат филармонияси солистлар ансамблининг концерти.
17.00 «Столлар ҳокимияти». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Кишинев).
17.25 Тарих ва ҳозирги замон. «Вопросы истории» журнали таҳрир ҳайъати билан учрашув.
18.10 Мультфильмлар: «Икар ва донолар», «Қрим афсонаси», «Хоним багаж топширди», «Казаклар туз харид қилгани ҳақида».
18.45 1989 йил қўшиқлари.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Халқ оҳанглари.
19.45 Оила экрани. «Бу севги бўлсачи?». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 «Время».
22.05 «Оператив маълумотларга кўра» (СССР ИИМ хабар қилади).
22.15 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.25 СССР халқ артисти А. Динишев ҳамда СССР халқ артисти Н. Некрасов раҳбарлигидаги СССР Давлат телерадиоси халқ чолғулари академик оркестрининг концерти.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15, 12.15 Илмий-оммабоп фильмлар: «Оби ҳаёт», «Учувчи голланднинг сири».
9.35, 10.35 Музика. 4-синф. Рус халқ чолғулари.
10.05 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.35, 12.40 География. 7-синф. Ер юзи табиатининг хилма-хиллиги.

*

12.05 Янгиликлар.
13.10 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. Грециядан кўрсатилади.
13.55 Ритмик гимнастика.
14.25 «Бувисининг набираси». Бадиий фильм, субтитр билан («Ленфильм»).

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Такрорий телефильмлар сеанси. «Унинг ҳаёти қирғоғи». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
18.45 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Ва яна изланиш» (Чита).
19.40 Ж.-Б. Кардон. Арфа, иккита скрипка, альт ва бас учун концерт. Карелия телевидениеси ва радиоси симфоник оркестри чалади. Петрозаводскдан кўрсатилади.
20.00 Ритмик гимнастика.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Бокс. Жаҳон чемпионати.
21.30 «Время».
22.05 «Оператив маълумотларга кўра» (СССР ИИМ хабар қилади).
22.15 Руминия Социалистик республикаси ташкил этилганлигининг 45 йиллигига бағишланган СССРда Руминия маданияти кунлари. Ж. Энеску номли Бухарест филармонияси симфоник оркестрининг концерти. Дирижёр — М. Бредичану.
24.00 Янгиликлар.
00.05 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор.).

Чоршанба, 20

● ЎзТВ

17.00 «Қишлоқ Совети раиси». Телефильм.
17.30 Эстетика асослари. Эстетика фани нимани ўрганади?
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Гуслярдаги мўъжиза». Мультфильм.
18.35 Ўсмирлар учун. «Камалак».
19.20 «Рангинкамон». Тожик тилида адабий кўрсатув.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.15 Ўзбекистон ССРнинг Тиллар тўғрисидаги Қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз (рус.).
20.55 «Республикада хизмат кўрсатган артист Қ. Искандаров куйлайди». Фильм-концерт премьераси («Ўзбектелефильм»).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Кино: ёшлар, муаммолар». Кинокўрсатув.
23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Қўшиқ чорлайди». Бадиий фильм («Қозоқфильм»).
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув.
21.15 «Табиат ва шаҳар». Телефильм.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ҳаёти деҳот». Тележурнал.
22.45 «Осий». Бадиий фильм (рус.).

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 Кўрсатувлар программаси.
9.05 Мультфильмлар: «Ратиборнинг болалиги», «Зараркунанда».
9.35 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6 ва 7-сериялар.
11.25 СССР халқ артисти А. Динишев ҳамда СССР халқ артисти Н. Некрасов раҳбарлигидаги СССР Давлат телерадиоси халқ чолғулари академик оркестрининг концерти.
12.15 «Дунё бўйлаб». Альманах.
13.15 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. «Мали халқ оҳанглари».

* * *

16.00 «Ленинград акварелллари». Фильм-концерт.
16.30 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Шимол калити», «Ростов этюдлари».
17.10 «Бор бўл, музика!».
17.40 «Ваня боради картинаси». Мультфильм.
17.50 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
18.50 Фольклор байрами. Кемероводан кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Экономика ва биз».
20.15 «Тажриба, маҳорат, илҳом». СССР халқ артисти Н. А. Анненков ижоди ҳақида.
21.30 «Время».
22.05 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 Руминия радиоси ва телевидениеси симфоник оркестрининг концерти.
23.50 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. МАСК — «Калгари Флеймз» (Канада).

● МТ II

17.30 Янгиликлар.
17.40 Такрорий телефильмлар сеанси. «Унинг ҳаёти қирғоғи». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
18.45 «Энергетика хизматида ярим аср». Ҳужжатли фильм премьераси (Ростов кинохроника студияси).
19.15 «Оққушлар». Мультфильм.
19.30 «Одоевский альбоми». И. Л. Андроников Лермонтов ҳаётининг сўнгги ойлари ҳақида ҳикоя қилади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Тирикларни деб» (Свердловск шаҳри).
21.30 «Время».
22.05 Эстрада программаси.
22.20 Бокс. Жаҳон чемпионати.
23.50 «Навқирон кино» кўрсатувига киноилова.
01.05 Янгиликлар.

Пайшанба, 21

● ЎзТВ

17.00 «Лезгинка». Фильм-концерт.
17.30 Ўзбек совет адабиёти. Ўзбек совет адабиётининг асосий вазифалари.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Акс этиш». «СССР фото мисси» кўргазмаси ҳақида (рус.).
19.15 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шунчаки саргузашт». Музикали-дам олиш программаси.
19.45 «Комсомол прожектори».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Чорвадор» программаси. Озуқа етиштириш резервлари.
20.50 «Сув ости дунёсининг куйлари». Манзарали фильм.
21.00 Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ш. Йўлдошев чалади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шаҳар портрети» (рус.).
23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Хотира қўнғироғи», «Кузьма Петров-Водкин». Ҳужжатли фильмлар.
20.20 Реклама.
20.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. 1. «Муқаддас сақлаб». Бекобод районида ўтказилган халқлар дўстлиги байрами ҳақида. 2. «Тоза ҳаво» операцияси.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 Сессия арафасида. Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. М. Масалиев билан интервью.
22.20 Қирғизистон ССР Олий Совети депутатлари учун концерт.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Бор бўл, музика!».
9.35 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия.
10.30 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. МАСК — «Калгари Флеймз» (Канада).
12.50 Ҳужжатли фильмлар: «Биринчи сакраш», «Биз рассоммиз».
13.15 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
14.15 Б. Чичибабин. «Ҳеч қачон ўзимни шоир деб ҳис этмаганман...».

* * *

16.05 «Лиесма» рақсга тушади (Рига).
16.30 Ҳужжатли фильмлар: «Волгоград ҳовли тўйлари», «Миллионни қандай қилиш мумкин?».
17.20 Мультфильмлар: «Персей», «Чўртан балиқ амри билан».
17.55 «ТелеЭКО» журнали.
18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар» кўрсатувига илова.
19.45 «Дунё воқеалари».
20.00 «Инсон ва қонун». Ҳуқуқий видеоканал.
21.30 «Время».
22.05 СССР халқ артисти Е. Образцованинг ижодий кечаси.
00.05 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15, 12.15 «Абу Али ибн Сино. Саломатлик ҳақида этюдлар». Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Табиатшунослик. Сайёрамиз — Ер.
9.55 «Атайлаб эмас...» Илмий-оммабоп фильм.
10.05 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.55 Илмий-оммабоп фильм.
11.05 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.35, 12.40 Биология. 8-синф.
12.05 Янгиликлар.

*

13.10 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. Грециядан кўрсатилади.

* * *

17.30 Янгиликлар.
17.40 Такрорий телефильмлар сеанси. «Серафима Глюкинанинг оддий кунлари ва байрамлари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (Свердловск киностудияси).
18.50 «Шамол учун уй». Чебоксардаги ёшлар ижодий студияси ҳақида телевизион очерк.
19.10 «Русская музика» ансамблининг чиқиши (Владивосток).
19.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Яхши ном қолдириб...» (Пятигорск).
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Ҳужжатли фильмлар.
21.30 «Время».
22.05 «Сўнгги учрашув». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
23.35 «Сиз яратган боғ».
00.05 Янгиликлар.
00.15 Бокс. Жаҳон чемпионати.

Жума, 22

● ЎзТВ

17.00 «Олис кўллардаги ороллар». Телефильм.
17.30 «Касблар ҳақида ҳикоялар» (рус.).
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Дангасалар қўшиғи». Мультфильм.
18.20 «Соғлиқни сақлашнинг актуал муаммолари». Кўрсатув иммунологларнинг конференциясига бағишланади (рус.).
18.50 «Инсон ва хизмат кўрсатиш тармоқлари». Самарқанддаги кўн заводида социал-маиший шароитларнинг яратилиши ҳақида.
19.30 «Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий қонуни)га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Халқ ижодиёти». Республика фольклор коллективлари кўрик-конкурсининг ғолиби «Чодир Жамол» ансамбли ижро этади.
21.00 Реклама.
21.05 «Далварзинтепа». Мавзуга қайтиш (рус.).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 «Деҳқон ва замон». Қишлоқ меҳнаткашларига бағишланган махсус программа.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ўйлаб топилмаган воқеалар». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув (рус.).
21.15 Телефильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время».
22.05 Қирғизистон ССР Олий Советининг сессиясидан репортаж.
22.35 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Қозоқ ёзувчилари иштирокида адабий кеча.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Сиз нонни уйда ёпасизми?» Қишлоқда турмуш маданияти ҳақида (Пенза области).
9.30 «Инсон ва қонун». Ҳуқуқий видеоканал.
11.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар» кўрсатувига илова.
12.20 «Умринг боқий бўлсин, Ер!». Экологик программа.
13.15 О. Кирюшкин раҳбарлигидаги пантомимо ансамбли иштирокида концерт.
13.45 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари.

* * *

16.05 «Ватрвчанлар куйлайди». Львовдан кўрсатилади.
16.30 «Секундант излайман». Ҳужжатли фильм.
16.50 Болалар учун фильм. «Осмон сўқмоғи» (Ереван телефильмлар студияси).
17.30 «Фан: назария, тажриба, практика».
18.15 «Дебютлар, танишувлар, кашфиётлар». Свердловскдан кўрсатилади.
18.55 «Ералаш». Болалар юмористик киножурнали. Йўл ҳаракати қоидаларига бағишланган махсус сони.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Интерсигнал».
20.00 Шеърият лаҳзалари.
20.05 «Собиқ ота, собиқ ўғил». Телевизион бадиий фильм («Экран»). Премьера.
21.30 «Время».
22.05 «Бу бўлган... бўлганди...».
22.25 Катталар учун мультфильмлар: «Охирги сеҳргарлар», «Янги Аловиддин», «Тўс-тўполон».
22.55 «Нигоҳ».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси

9.15, 12.15 «Герон». Мультфильм.
9.35, 10.35 Адабиёт. 5-синф. Эртак.
10.05 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.35, 12.40 География. 6-синф. Географларнинг замонавий тадқиқотлари.

*

12.05 Янгиликлар.
13.10 Ритмик гимнастика.
13.40 «Давр ҳақида ва ўзим ҳақимда». И. Сельвинский. С. Гармаш ўқийди.

* * *

17.35 Янгиликлар.
17.45 Такрорий телефильмлар сеанси. «Серафима Глюкинанинг оддий кунлари ва байрамлари». 2-серия.
19.00 Телевизион музикали абонемент. «Совет маданият фондининг хайрия кечаларида». Сизни В. Спиваков ва «Виртуози Москви» таклиф этади.
20.00 Ритмик гимнастика.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Бокс. Жаҳон чемпионати.
21.30 «Время».
22.05 Тожикистон ССР Давлат телерадиоси «Зебо» халқ рақс ансамблининг концерти.
22.30 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак» — «Шахтёр». 2-тайм.
23.20 Иллюзион. «Бомбани ўғирлашди». Бадиий фильм (РСР).
00.50 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. Грециядан кўрсатилади.
01.35 Янгиликлар.

Шанба, 23

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Шанба экрани». «Оқ халатдаги виждон». Кинопрограмма.
11.00 Адабий ўқиш. А. Қодирий. «Ўтган кунлар». 1-кўрсатув.
11.50 Қирғизистон телевидениесининг программаси (рус.).
13.00 «Илғор тажриба мактаби».
13.30 Спорт программаси: 1. «Ҳовлимиздаги стадион». 2. Регби бўйича СССР чемпионати. «Звезда» (Тошкент) — АСК (Олмаота). 22 сентябрда ёзиб олинади.
14.40 «Кооператорлар ва кооперативлар» (рус.).
15.10 «Офат ва нажот».
15.40 «Китоб дўстлари». Телеальманах (рус.).

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
18.45 «Мультипанорама».
19.30 «Хотин-қизлар, сизлар учун». Модельерлар, косметологлар ва пазандалар маслаҳати.
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «Мақом кечаси». Хоразм область телевидениеси ва радиосининг мақомчилар ансамбли ижро этади.
21.05 Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига номзодлар. И. Юсупов. «Туйғулар изҳори». Телекомпозиция.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Пахтакорлар учун кечки дам олиш программаси.
23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 Ритмик гимнастика.
9.15 «Савту калом». Адабий-музикали кўрсатув.
10.05 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
10.20 «Людмила Семеняка рақсга тушади». Фильм-концерт.
11.10 «Тожикфильм»нинг 60 йиллигига. «Оила сирлари». Бадиий фильм.

* * *

17.50 Кўрсатувлар программаси.
17.55 «Болаларга музика ҳақида».
18.30 Информацион программа.
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Помир» — «Динамо» (Москва). Фрунзе номли республика стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телевизион ҳужжатли фильм.
20.45 «Жаҳоннамо». Бадиий-публицистик программа.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Жаҳоннамо». Бадиий-публицистик программанинг давоми.

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.00 «Сиз яратган боғ».
9.30 «Инсон институти».
10.30 «Асрга татигулик умр». Мексикалик рассом Руфино Тамайо ижоди ҳақида.
11.15 «Чашмалар». Давлат подшипник заводи Маданият саройида Москва ва Москва области ҳаваскорлик коллективларининг Шимол Давлат академик рус халқ хори билан учрашуви. Кўрсатувни СССР халқ артисти Н. Мешко олиб боради.
12.10 «Дунё воқеалари».
12.25 «Навбат сизга, артист». А. Акопян.
12.40 Ҳаракат хавфсизлиги учун.
13.10 Социализм мамлакатларида. «Давр белгилари». ГДР ташкил топганлигининг 40 йиллигига. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи А. Жолквер олиб боради.
14.00 Қишки вақтга ўтиш.
14.10 Болалар учун фильм. «Мана август келади» («Озарбайжонфильм»).
15.15 «Сен мени тинглаяпсанми...» Фильм-концерт премьераси («Экран»).
15.55 «Бегемот билан содир бўлган воқеа». Мультфильм премьераси.
16.05 «Замондош хотин-қизлар». Телевизион журнал.
17.25 «Ҳайвонот оламида». Кўрсатувни Н. Н. Дроздов олиб боради.
18.25 «Планета». Халқаро программа.
19.35 «Бугун аренада».
19.55 Режиссёр В. Жалакявичюс фильмлари. «Илтимос, кечиринг». Бадиий фильм (Литва киностудияси).
21.30 «Время».
22.05 «КВН-89». Урал (Свердловск шаҳри) — Тошкент политехника институтлари командалари учрашуви.
00.05 «Танаффуссиз кузги юмушлар». Музикали программа.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.
8.50 «Қишлоқ янгиликлари».
9.50 «Трудовие резерви» ансамбли ижро этади. Хабаровскдан кўрсатилади.
10.25 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. «Ноллар нимага тенг». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Тошкент).
10.45 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама».
11.15 Спорт ҳамма учун.
11.35 Янгиликлар.
11.40 «Ердаги из». Бадиий фильм, субтитр билан («Ленфильм»).
13.00 «Кодралар оҳанглари». Кишиневдан кўрсатилади.
13.30 «Тараснинг йўллари». 3-кўрсатув — «Энди мен йўлсиз бораман» (Киев).
14.30 «Менинг уйим — менинг театрим». Фильм-концерт.
15.35 Бокс. Жаҳон чемпионати.
16.20 МТ фондидан. «Мансабсиз киши». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (Свердловск киностудияси).
17.30 Янгиликлар.
17.40 Мультфильмлар: «Бўталоқ ва хўтик қандай қилиб мактабга боришди», «Ит ва мушук».
18.10 «Ҳаммаси учун жавобгар». Ҳужжатли фильм премьераси. 30-йиллардан то шу кунгача қишлоқ хўжалигининг ривожланиши тарихи ҳақида («Центрнаучфильм»).
19.35 «Ракурс». «Ҳаммаси учун жавобгар» ҳужжатли фильмининг муҳокамаси.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. Грециядан кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 Мамлакат театрлари намойиш этади. Б. Брехт. «У солдат нимаю бу солдат нима». Немис давлат драма театри фильм-спектаклининг премьераси (Темиртау).
00.15 Янгиликлар.

Якшанба, 24

МАШИНАСОЗЛАР КУНИ

● ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

*

10.00 «Муаммо билан юзма-юз» (такрор.).
11.00 «Биргаликда куйлаймиз». Ш. Ёрматов, Э. Қамбаров. «Ой Ватаним».
11.25 «Портретга чизгилар». Кинопублицист Даврон Салимов (рус.).
12.15 «Уй-жой—2000». Тошкент шаҳри Ўриксор массивида якка тартибда участкалар қурилиши ҳақида.
12.45 Анна Ахматова туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали кеча.
14.15 Спорт программаси: 1. «ДОСААФ — мардлик майдони» (рус.). 2. «Саломат бўлинг!».
14.55 «Замон ва маросимлар». Қовун сайли.
16.00 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.50 Телевизион миниатюралар театри. «Айтишув».
20.00 «Ахборот» (рус.).
20.20 «ЎзССР Ички ишлар министрлигининг матбуот марказида».
20.30 «Якшанба оқшомида». Шарқ куйлари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ахборот».
22.25 Долзарб мавзу. Томорқаларни кўпайтириш муаммолари.
22.40 Телевизион миниатюралар театри. «Айтишув» (давоми).
23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Сапеда». Информацион-музикали программа.
10.05 «Ҳар бир кишига ва барчага». Реклама.
10.15 «Офарин!». Қувноқ спорт ўйинлари. Душанбе шаҳридаги 7-ва 18-мактабларнинг ўқувчилари командалари учрашуви.
11.15 «Шундай ёқимтой бўрилар». Телевизион бадиий фильм (рус.).

* * *

17.50 Кўрсатувлар программаси.
17.55 «Саховат улашиб». Бадиий фильм (рус.).
19.00 «Новости».
19.15 «Театр учрашувлари». Республика пойтахтлари театрларида янги мавсумнинг очилиши.
20.00 Ҳафта воқеалари.
20.20 «Телетомошабин ҳамроҳи».
20.40 «Армуғон». Концерт программаси.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Боз як барномаи жавони».

● МТ I

8.45 Ритмик гимнастика.
9.45 «Спортлото» тиражи.
9.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун дам олиш-ўқув кўрсатуви.
10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 «Бегуноҳларни урганда». Ёшлар муаммолари ҳақида.
13.30 Машинасозлар кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар.
14.10 «Музикали киоск».
14.40 «Здоровье».
15.25 «Бевосита алоқа». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм (ПХР). Премьера.
16.15 Болалар информацион-публицистик программаси.
17.45 «Қишлоқ янгиликлари».
18.45 «Халқаро панорама».
19.30 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг VIII Халқаро фестивали. «Бугунги кунимизнинг мероси» (Яман Араб республикаси).
20.05 МТ экранида биринчи марта. «Пани Мария». Бадиий фильм («Ленфильм»).
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 1989 йил қўшиқлари.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!
8.45 «Экранда «01» хизмати». Ёнғинни олдини олиш ҳақида ҳужжатли фильмлар.
9.15 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Келинлар қўзғолони». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
10.30 Т. Хренников. Ля минор торли квартети.
10.40 «Умидимиз баҳори». Ҳужжатли фильм премьераси. «Она замин ташвишида» туркумидан. «Советская Россия» газетаси ташкил этган Урал бўйлаб экспедиция ҳақида («ЦНФ»).
11.30 «Акс садо: ҳафтанинг воқеалари».
11.40 «Картон соатлар майдони». Мультфильм.
12.00 «Саёҳатчилар клуби».
13.00 И. С. Палантач номли Йошкар-Ола музика билим юртининг халқ чолғулари ансамбли чалади. Йошкар-Оладан кўрсатилади.
13.30 «Образ». Юқори синф ўқувчилари учун адабий викторина (такрор.).
15.00 «Дин Рид ҳаётда ва қўшиқда».
16.15 МТ фондидан. «Мансабсиз киши». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.30 СССР ИИМ хабар қилади.
17.40 «Мансабсиз киши». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
18.45 Бокс. Жаҳон чемпионати.
19.30 «Сизни МТ ёшлар редакцияси таклиф этади». 1-қисм.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 «Сизни МТ ёшлар редакцияси таклиф этади». 2-қисм.
21.30 «Время».
22.05 «Салом, доктор!».
22.20 «Сизни МТ ёшлар редакцияси таклиф этади». 3-қисм.
00.20 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. Грециядан кўрсатилади.
01.50 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги—32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.

Р—14712.

Б. — 2017. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10